

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/1

Belföldi hírek

budapest, 1983. február 14.

bel

h é t f ő

sb0001 4 150 mtib1001

a vízrendezés és belvizmentesítés idej feladatai /1.rész/

1983. február 14. - a belvizelvezető csatornahálózat fejlesztése, a patakmedrek szabályozása, a mély fekvésű területek rendezése és a melioráció nyomán többéves átlagban százharminc ezerről százhárom ezer hektárra csökkent az időnként belvizzel elöntött terület. a belvizveszéllyel a továbbiakban is komolyan számolnak, mert kedvezőtlen hidrometeorológiai körülmények esetén - a fagyott talajra hullott vastag hóréteget gyorsan felolvasztó eső hatására - nagy területek kerülhetnek átmenetileg víz alá.

a vízügyi igazgatóságok és a vizitársulatok felkészültek az átlagost is meghaladó belviz elhárítására, gyors levezetésére. mintegy negyvenezer kilométer hosszú, nyílt vizelvezető csatorna medrét tisztították meg iszapkotrással és a partfalak gaztalanításával. felülvizsgálták és szükség szerint felújították, kijavították a szivattyutelepek berendezéseit, amelyek együtttvéve másodpercenként 680 köbméter vizet távolítanak el a megduzzadt csatornákból, vagyis annyit, mint amennyi közepes vízállásnál a tiszában folyik a szegedi szakaszon.

az országos vízügyi hivatal az idén mintegy 800 millió forintot költ a belvizelvezető hálózat és főműveinek fejlesztésére, fenntartására. a 7,8 millió hektáron működő vizitársulatok a mezőgazdasági nagyüzemek földjein megközelítően egy milliárd forintot fordítanak hasonló célokra. a fejlesztési erőforrások túlnyomó részét koncentráltan használják fel, a mezőgazdaság

meliorációs programjához tartozó vízrendezési munkák elvégzésére, ami fontos feltétele a talaj javításának, védelmének, és egyúttal a termőföld optimális vízháztartásának is. a belvizre legérzékenyebb alföldi területeken, elsősorban békés, csongrád, szolnok, hajdu-bihar, borsod és szabolcs-szatmár megyében, összesen 14 nagy térségben kapcsolódnak a meliorációs munkákhoz. újabb belvizcsatornákat, szivattyutelepeket építenek és bővítik a régiakat, hogy ezekről a területekről elvezethessék a felesleges, káros vizet. az idén egyebek között nagyobb munkákat végeznek a bodrogközben, a felső-szabolcsi lónyai, a szolnok környéki örvényabádi, a szeged környéki szárazéri belvizrendszerben.

az idén fognak hozzá győr térségében a csángota-ér, továbbá oroslány-kecskédi patak medrének szabályozásához, s folytatják fejér megyében a gaja patak felső szakaszának, borsodban a hangony és a hor-kánya patak, a balaton térségében pedig a keleti-bozót patak rendezését.

/folyt.köv./ -ig

00.10 140283 2484

-. -

sb0002 4 150 mtib1002

a vízrendezés ... /2.rész/

a belvíz gyakran okoz gondot lakott területeken is, főként azokon az alföldi településeken, ahol az ivóvíz-hálózat jelentős kiterjesztését alig követte csatornázás. már viszonylag kisebb csapadék esetén sem képes a talaj elnyelni az esővizet, amely az utcákban, udvarokban gyűlik össze. a tanácsok anyagi lehetőségeikhez mérten az idén is sokmillió forintot költenek a belvízzel veszélyeztetett utcák, településrészek felszíni csapadékvíz-elvezető csatornáinak építésére. ezekben a munkákban a társadalmi összefogásra, a lakosság közvetlen segítségére is támaszkodnak.
/mti/

sb/ig sl

00.11 140283 0629

-. -

sb0003 4 130 mtib1003

fneb-vizsgálat a kisvállalkozásokról /1. rész/

1983. február 14.- a szocialista szektoron kívüli kisvállalkozások létrejöttének, működésének, valamint a magánkisipari és kereskedelmi tevékenység bővítésének tapasztalatait igyekeznek feltárni az az átfogó vizsgálat, amely a fővárosi népi ellenőrzési bizottság irányításával a napokban kezdődött budapesten.

a népi ellenőrök felméri, mely ágazatokban jöttek létre a szocialista szektoron kívül gazdasági munkaközösségek, polgári jogi társaságok, milyen területeken lett jelentősebb a magánkisipari tevékenység. választ várnak arra is, hogy az új vállalkozási formák létrejöttével a magánkisipar és -kereskedelem hogyan hatott a lakossági szolgáltatások mennyiségére és minőségére, milyen gazdasági kapcsolatok alakultak ki a kisvállalkozások és a vállalatok között, s az együttműködés mennyiben járult hozzá a jobb ipari háttér megteremtéséhez.

az átfogó ellenőrzésnél hatvan gazdasági munkaközösség és husz polgári jogi társaság tevékenységét vizsgálják meg, s a munkában résztvevő hét kerületi népi ellenőrzési bizottság képviselői kerületenként 5-5 magánkisiparost és magánkereskedőt is megkérdeznek. az ellenőrzés kiterjed a fővárosi tanács illetékes szakigazgatási szerveire, a vii. kerületi tanács illetékes osztályára, amely 27 kijelölt szakmában ellenőrzi az árakat a fővárosi kisiparosoknál.

a szakigazgatási szervek arról adnak számot, miként segítették elő az új vállalkozási formák széles körű elterjedését, milyen gondok jelentkeznek az engedélyezési eljárás során, átlagosan mennyi idő telik el a kérelem beadásától a hatósági jóváhagyásig.

a gazdasági munkaközösségek és a polgári jogi társaságok munkáját vizsgálva a népi ellenőrök felméri, hogy az új vállalkozási formák milyen igényt elégítenek ki, tevékenységük termelő vagy szolgáltató jellegű-e, és mennyiben kapcsolódik a szocialista szektorhoz. elemzik majd a kisvállalkozások szakmai összetételét, azt, hogy a tagok szakképzettsége megfelel-e a munkaközösség tevékenységi körének, s milyen a főfoglalkozásuk és a „másodállásuk”, aránya. tudakozódnak a kisvállalkozások megalakulásának anyagi forrásai iránt, s érdeklődnek arról is, honnan szerzik be a piaci információkat, milyenek a vállalási határidők, van-e lehetőségük az exportra.

/folyt. köv./ -ig

00.11 140283 2325

-. -

sb0004 4 130 mtib1004

fneb-vizsgálat a ... /2.rész/

kiterjed az ellenőrzés arra is, hogy a gazdasági munkaközösségek kialakították-e nyilvántartási és számadási rendszerüket, folyamatosan vezetik-e a számlakönyvet. végül, arról is tájékoznak a népi ellenőrök, hogyan alakult a kisvállalkozás tagjainak átlagos havi jövedelme.

a közületeknél arra keresnek választ, miként itélik meg a vállalatok a gm-k és a pjt-k tevékenységét, milyen indokok alapján döntöttek foglalkoztatásuk mellett. felméri a magánfuvarozás helyzetét is; ennek során a magántaxisok mellett a volán, a főtaxi, a fővárosi szállítási vállalat és a kiosz illetékeseitől is adatokat gyűjtenek.

a széles körű vizsgálódás tapasztalatait tavasszal összegzik, s ennek alapján a fneb, várhatóan májusi ülésén tesz majd javaslatot az illetékes szerveknek. /mti/

sr/ig -bc sl

00.12 140283 0845

--

sb0005 4 130 mtib1005

katonák a népgazdaságban /1. rész/

1983. február 14. - az új kiképzési rendszerű műszaki csapatok 1982-ben több mint 4 milliárd forint termelési értéket hoztak létre - tájékoztatták az mti munkatársát a honvédelmi minisztériumban. a katonák részt vesznek budapest lakásépítési programjának megvalósításában. közreműködnek az országos közlekedési főutak építésében, felújításában. ott vannak a paksi atomerőmű építkezésénél. dolgoznak a fővárosi vértranszfúziós állomás, a máv kórház, a metró kivitelezésén, s megtalálhatók a vasut, a posta, az út- és hidépítések munkaterületein is.

a műszaki csapatok 1976 óta önfenntartók. az elmúlt ötéves tervben 20.5 milliárd forint volt a termelési értékük. ezekenél az alakulatoknál a kiképzés és a munka mellett számos fiatal fejezi be általános iskolai tanulmányait. tizenhét féle - többek között hegesztő, ács-állványozó, vasbetonszerelő - szakma elsajátítására is van lehetőségük, s bizonyítványuk egyenlő értékű a polgári életben szerzett végzettséggel. a katonai szolgálatuk alatt megszerzik a

szakmájuk műveléséhez szükséges gyakorlatot. munkájuk után - a termelési értéktől és a munkahelytől függően - havonta 800-1500 forintot kapnak kézhez jutalomként.

az új kiképzésű műszaki csapatok mellett a magyar néphadsereg kijelölt alakulatai, katonai szervezetei - a harckészültség megfelelő szinten tartásával, az alaprendeltetésükből eredő feladatok teljesítésével egyidejűleg - a múlt évben is jelentős segítséget nyújtottak a mezőgazdaságban aratási, őszi betakarítási, szállítási, feldolgozási és tartós tárolási munkákhoz. csaknem 13 héten át dolgoztak a katonák, a szállítójárművek pedig mintegy 5 millió kilométert futottak. a foglalkoztató termelőszövetkezetektől, állami gazdaságoktól, üzemektől a segítségért kapott összegeket a csapatok többletkiadásaira, a katonák jutalmazására, valamint a járművek javítási költségére használják fel.

a honvédek foglalkoztatását a mezőgazdasági üzemekben és a vállalatoknál rendszeresen ellenőrizték az illetékesek. megállapították, hogy az előző évekhez képest javult a katonák elhelyezése és ellátása. munkába állításuk szervezeten történt, s részletesen ismertették velük feladatuk fontosságát, jelentőségét.

/folyt. köv./ -ig
00.12 140283 2255

--

sb0006 4 130 mtib1006

katonák a népgazdaságban /2. rész/

munkájuk minősége és teljesítményeik ellen kifogás sehol sem merült fel.

kiemelkedően jó élet- és munkakörülmények fogadták a katonákat a rakamazi győzelem, a nemesgulácsi badacsonyi, a zánkai magyar tenger termelőszövetkezetében, a hajduszoboszlói, a kumbajai állami gazdaságban, a bolyi mezőgazdasági kombinátban, a villány-mecsekaljai borkombinátban és még számos, nyári táborral rendelkező nagyüzemi gazdaságban. a kiváló munkateljesítmények elérését - a jó élet- és munkakörülményeken kívül - segítette az egyes katonai egységek közötti szocialista munkaverseny is. a kitűzött feltételeket teljesítő katonákat a szövetkezetek, a gazdaságok és a vállalatok többsége külön jutalomban részesítette, a legjobb munkát végzőket pedig „kiváló munkáért”, miniszteri kitüntetésben részesítette a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter.

1982-ben összesen 71 állami gazdaság, 170 termelőszövetkezet, 40 vállalat /cukor-, konzerv-, és paprikagyár, zöldségt/ vette igénybe a néphadsereg segítségét. ezen kívül számos, a helyőrségek közelében lévő mezőgazdasági üzem munkáját segítették szabadidejükben a magyar és az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet katonák. /mti/

és/mi/mz/ig sl

00.13 140283 1246

-. -

sb0007 4 150 mtib1007

szoros együttműködés partnerekkel - a konzervipar tervei

1983. február 14. - eredményes évet zárt a konzervipar, vállalatai tartósított élelmiszerekből biztosították a jó színvonalu hazai ellátást, s a kiviteli tervek is teljesültek. az ideai termelési szerződések megkötésénél a vállalatok még szorosabb kapcsolat kialakítására törekednek mezőgazdasági partnereikkel.

sokhelyütt közös érdekeltségi rendszert vezetnek be, amely a mezőgazdasági partnert a zöldség-gyümölcs szedési időpontjának jobb megválasztására, pontos szállításokra ösztönzi. gyakori, hogy közös beruházásba kezdenek a konzervgyárak és a mezőgazdasági partnerek, s a hasznot is, a kockázatot is megosztják. ilyen együttműködés eredménye többi között a debreceni konzervgyár és a váncsodi rákóczi tsz közös üzeme. a közös kisüzemben kifizetődő az apróbb tételek gyártása is, ily módon - sok kicsi sokra megy alapon - ezentul kisebb, különleges export-megrendeléseknek is eleget tesznek. a nyíregyházi konzervgyár közös almafeldolgozót épített a környékbeli mezőgazdasági üzemekkel, a dumakeszi konzervgyár pedig a főtí tsz anyagi hozzájárulásával alakít ki üzemet gyümölcslevek előállítására. a terv szerint a nagyatádi konzervgyár közös almasüritmény-gyártó üzemet hoz létre a közeljövőben mezőgazdasági partnereivel.

az üzemek a technológiai korszerűsítésekre, fejlesztésekre az idén a tavalyinál valamivel többet, 600 millió forintot költenek. a gépek, berendezések egy része ugyanis megérett a kicserélésre, s a gazdaságos termeléshez korszerű, nagyobb teljesítményű berendezésekre van szükség. új töltő-, magozó-, csomagológépeket szerez be többi között a budapesti, a paksi és a szigetvári konzervgyár. az idén kezdi meg az üzemelést a szegedi konzervgyár modern hűtő-alagútja, a nagykőrösi konzervgyár olyan berendezést állított üzembe, amellyel nemcsak a saját, hanem a társüzemek

részére is biztosítja - legalábbis részben - a befőttes üvegek praktikusabb, lecsavarható fedését. e lapkák nagy részét még külföldről kell beszerezni, ám az új berendezéssel megközelítően 100 millió forint értékű import válik feleslegessé. /mti/

kg/s sl

00.13 140283 2146

-. -

sb0008 4 150 mtib1008

beruházási hitel a gabonatermelés és -tárolás korszerűsítésére

1983. február 14. - a magyar nemzeti bank pályázatot hirdet a gabonatermelés fejlesztését szolgáló és a gabonátárolás feltételeit javító beruházásokhoz beruházási hitel igénybevételére. a pályázat célja, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek a gabonatermelés színvonalához igazodó korszerű gépeket vásárolhassanak, illetve a tárolási veszteségeket új tárolók építésével és a meglévők korszerűsítésével csökkenthessék. a termelésfejlesztési beruházásokhoz a konvertálható export árualapokat növelő, a tároló fejlesztéshez pedig az ágazati hitel feltételek teljesítése esetén lehet hitelt igényelni. a pályázaton bármely mezőgazdasági nagyüzem részt vehet függetlenül attól, hogy tagja-e valamely termelési rendszernek vagy sem. a gabonátárolók létesítésére és korszerűsítésére a mezőgazdasági nagyüzemek, a gabonaforgalmi és malomipari vállalatok és ezek társulásai pályázhatnak.

a tárolásfejlesztés keretében a nedvesgabona tároló kapacitás bővítésére is lehet hitelt igényelni. a pályázat benyújtási határideje 1983. február 28-a.

az mmb felhívja a mezőgazdasági nagyüzemeket és a gabonaiipari vállalatokat, hogy a határidő rövidege miatt, a részletes pályázati feltételek, a hitelnyújtási és támogatási lehetőségek megismerése érdekében vegyék fel a kapcsolatot a bank megyei igazgatóságaival.

az igazgatóságok munkatársai az érdeklődőknek minden szükséges információt megadnak. /mti/

sl/pá/ig sl

00.14 140283 1490

-. -

sb0009 4 160 mtib1009 /közönségszolgálat/

felvételi tájékoztató /1./

1983. február 14.- hétfőtől már kapható budapest néhány nagyobb könyvüzletében, a következő napokban pedig országsszerte az 1983. évi felvételi tájékoztató, amely az idei felvételi vizsgákra vonatkozó tudnivalókkal, a felsőoktatási intézmények kínálta továbbtanulási lehetőségekkel, az egyetemi, a főiskolai képzés néhány újdonságával ismerteti meg a fiatalokat.

a tájékoztatóból kitűnik, hogy 1983-ban már nem érvényesek az egyetemi és a főiskolai felvételi vizsgákra vonatkozó korábbi rendelkezések, előírások. a felsőoktatási intézmények nappali tagozataira felvételüket kérhetik a középiskolák utolsó éves tanulói, illetve azok az érettségizett /képesítőzött/ dolgozók, akik 35. életévüket még nem töltötték be. ebben az évben új felvételi nyomtatványokat bocsátott ki a minisztérium, ezeket már számítógépen dolgozzák fel. a jelentkezéshez két nyomtatványlap szükséges, a ,,jelentkezési lap,, és a ,,jelentkezési adatlap,,. mind a kettő beszerezhető a budapesti /xiii., hegedűs gyula u. 27./, illetve a megyei nyomtatványboltokban. a minisztérium illetékeseitől kapott tájékoztatás szerint a kötet végén található a nappali, és az esti, levelező tagozatra mintaként kitöltött jelentkezési adatlapok /545-548 oldal/ két hátoldala sajnálatos módon felcserélődött. ezért a nappali tagozat jelentkezési adatlapjának /545. oldal/ hátoldala az 548. oldalon, az esti, levelező tagozat jelentkezési adatlapjának hátoldala az 546. oldalon található. a kitöltéshez a kötet végén utasítás található. ott közlik azokat az egyetemi és középiskolai kódszámokat is, amelyeket a jelentkezési nyomtatvány rovataiba kitöltésekor azokba be kell írni. a korábban rendszeresített jelentkezési nyomtatványok nem használhatók fel, mivel azok nem kódolhatók, és így a számítógépes feldolgozást nem teszik lehetővé.

a felvételi kérelemhez csatolni kell a szükséges előképzettséget tanúsító eredeti iskolai bizonyítványt /oklevelet/, a középiskolai tanulmányi értesítőt, önéletrajzot, az 1982-ben, vagy korábban érettségizetteknek /képesítőzötteknek/ hatósági erkölcsi bizonyítványt és a tanulmányok folytatására való alkalmasságot bizonyító orvosi igazolást. a hatósági erkölcsi bizonyítvány beszerzéséhez szükséges igazolást a jelentkező kérelmére az a szerv állítja ki, amelyhez a jelentkezési lapot be kell nyújtani. aki a jelentkezés évében érettségizik, bizonyítványát és tanulmányi értesítőjét a szóbeli felvételi vizsgán köteles bemutatni.

/folyt. köv./ és ka/ig
00.15 140283 2504

-.-

sb0010 4 160 mtib1010 /közönségszolgálat/

felvételi tájékoztató /2. rész/

a felvételi kérelmet az érettségi bizonyítványt kiállító középiskola igazgatójához kell benyújtani. a munkaviszonyban állók kérelmükhöz a munkáltató írásos javaslatát is kötelesek mellékelni. az egészségügyi alkalmasságról szóló rovatot kizárólag az erre kijelölt intézmény töltheti ki: budapesten a szakmunkástanulók egészségvédelmi intézete, vii., kertész u. 32., vidéken pedig a szakorvosi rendelőintézetek munkaalkalmasságot véleményező orvosa. ha a jelentkező a középiskolát 1981-ben vagy korábban, illetve esti vagy levelező tagozaton végezte, közvetlenül a felsőoktatási intézmény dékáni hivatalába küldje kérelmét. a felsőoktatási intézmények csak az előírt határidőig beérkező, pontosan kitöltött, és az előírt melléletekkel elátott felvételi kérelmeket fogadják el. a jelentkező ugyanazon tanévre csak egy hazai felsőoktatási intézménybe /karra/ adhatja be kérelmét, de egyidejűleg pályázhat művészeti főiskolára, a testnevelési főiskola tanári szakára, a néphadsereg katonai főiskoláira, külföldi egyetemre, illetőleg a tájékoztatóban részletesen ismertetett szabályok szerint kérheti átírányítását.

a tudományegyetemek természettudományi karain az utóbbi évek tapasztalatai szerint budapesten a legnagyobbat a tulajdonképpen és itt a kollégiumi férőhelyek száma is erősen korlátozott, ezért a vidéki jelentkezők közül nagyobb a felvételi esélyük azoknak, akik lakóhelyükről legjobban megközelíthető vidéki egyetemre nyújtják be felvételi kérelmüket. a tanárképző és tanítóképző főiskolákra, illetve ovónőképző intézetekbe jelentkezők csak az intézménynél feltüntetett felvételi körzet szerint kérhetik felvételüket a megfelelő intézménybe.

a felvételi kérelmet a középiskolák március 10-ig, a felsőoktatási intézmények pedig március 30-ig fogadják el. katonai szolgáltatót teljesítő nappali tagozatra az illetékes parancsnokságok engedélyével jelentkezhetnek.

a felsőoktatási intézmény a jelentkezőt a szabályszerűen előterjesztett felvételi kérelem alapján - legalább nyolc nappal a kitűzött vizsgaidő előtt - felvételi vizsgára hívja be. a felvételi vizsgákat június 23. és július 8. között tartják, kivéve a matematika, a kémia, a fizika és a biológia írásbeli vizsgákat. az érettségi és a felvételi közös írásbeli vizsgák időpontja 1983. május 23. és 24. e vizsgán részt kell vennie minden olyan, felsőoktatási intézménybe pályázónak, akinek matematikából, fizikából, kémiából vagy biológiából írásbeli felvételi vizsgát kell tennie, tekintet nélkül arra, hogy nappali, esti, vagy levelező tagozatra jelentkezik, és középiskolai tanulmányait mikor fejezte, vagy fejezi be. /folyt. köv./ és ka/ig
00.15 140283 2672

-.-

sb0011 4 160 mtib1011 /közönségszolgálat/

felvételi tájékoztató /3. rész/

a felvételi vizsga értékelése már az új rendelkezések és előírások szerint történik: a 15 fokozatu pontozási rendszert alkalmazva, de az elégtelen minősítést nullának véve külön-külön pontozzák a felvételi tantárgyakból az írásbeli dolgozatokat és a szóbeli feleleteket /gyakorlatokat/. ezért a pályázó a nappali tagozaton a négy pontszám összegét, az esti levelező tagozaton a négy pontszám összegének kétszeresét kapja, vagyis ilyen címen a nappali tagozatra felvételiző hatvan, az esti és levelező tagozaton 120 pontot érhet el maximálisan. a nappali tagozaton a pontszámhoz hozzá kell adni a középiskolákban elért eredmény alapján kiszámított pontszámot.

a pontozási rendet valamennyi felsőoktatási intézményben alkalmazni kell, a művészeti oktatási intézmények kivételével.

fontos tudnivaló, hogy az 1983. évi felvételi tájékoztatóban közöltekhez képest már változások történtek. a tájékoztatóban szereplő, de nem induló szakok a következők: józsef attila tudományegyetem, természettudományi kar: történelem, földrajz szak /nappali/; eötvös loránd tudományegyetem, természettudományi kar: programtervező matematikus szak /levelező/, szombathelyi tanárképző főiskola: biológiával és földrajzzal párosított szakok /a természettudományi szakos képzés fokozatosan indul, ezekre a szakokra a későbbiekben kerül sor/. az ybl miklós építőipari műszaki főiskola kari tagozódása megszűnt, az építőipari szakok budapesten és debrecenben, a gépészeti szak debrecenben indul. a ho si minh tanárképző főiskola csepeli kihelyezett tagozata az eötvös loránd tudományegyetem általános iskolai tanárképző főiskolai karaként működik tovább, a meghirdetett szakpárokban változás nincs.

a tájékoztatóban nem szerepel, de a múlt évhez hasonlóan az agrár felsőoktatási intézmények mezőgazdaságtudományi karaira, a mezőgazdasági főiskolai karra /szarvas/, a kertészeti egyetemre, a kertészeti főiskolai karra /kecskemét/, valamint az élelmiszeripari főiskola élelmiszertechnológiai szakára jelentkezők részére biológia, kémia vagy matematika, biológia alternatív tárgyválasztási lehetőség kínálkozik. /mti/

és/ka/s bc sl
00.16 140283 2167

.-.

sb0012 4 160 mtib1012

pódiumszínház, rockyklub, zsibongó - változatos programok a Lágymányosi közösségi házban

1983. február 14. - színes, mozgalmas programjainak köszönhetően a fiatalok kedvelt szórakozóhelye a Lágymányosi közösségi ház.

minden kedden a Lágymányosi operastudió ad otthont a ház: sass józsef karnagy 18 éven felüli, műkedvelő diákokkal, szakmunkásokkal, értelmiségiekkel foglalkozik. a studio felajánlotta, hogy társadalmi szervezeteknek, közintézményeknek ünnepi műsort állít össze. ugyancsak ezen a napon működik a timár sándor vezette folklór-studio és a spirál mozgásszínház, amelynek tagjai szerdán és pénteken csoportos foglalkozásokat vezetnek fiataloknak, a korszerű mozgáskulturára nevelve őket.

kedden és csütörtökön a japán harci játékok klubjának felnőtt és gyermek tagjaival találkozhatnak az érdeklődők. a gyermekek minden hónapban nyilvános bemutatót tartanak, amelyen szüleik és mestereik előtt mutathatják be tudásukat. szerdánként a rockyklub tagjai gyűlnek össze a közösségi házban. e fiatalok a 60-as évek rockzenéjére táncolnak. érdekes kezdeményezés a b. a. n. k., a budapesti amatőr népművelők klubja: tagjai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása mellett az intézmény munkáját is segítik. a művészbarát szakkör foglalkozásain - szerdánként - általános iskolásokat tanítanak a képző- és a zeneművészet, valamint az irodalom szeretetére. a zsarátnok együttes vezette bolgár tánc ház csütörtökön várja az érdeklődőket. a Lágymányosi közösségi házban működik a népszerű kft-együttes klubja. a kft napokon - márciustól minden hónap első szombatján - több száz fiatal találhat tartalmas szórakozást az intézményben. szombaton délelőtt a gyermekeké a ház: a zsibongóban szaktanárok játékos foglalkozásokat tartanak. hétfőeken zenés szórakoztató rendezvényeket szerveznek a kerület nyugdíjasainak. /mti/

na/pá/ig -bc sl
00.16 140283 1869

.-.

sb0013 4 150 mtib1013 /közönségszolgálat/

miről ír a kistenyésztők lapja

1983. február 14. - az egyénileg gazdálkodók társadalombiztosításával foglalkozik és több más fontos, a kistenyésztőket érintő és az érdeklő változásról számol a be a kistenyésztők lapja, amely várhatóan a hét végén jelenik meg.

új irányítás az állattenyésztésben címmel csomós zoltán, a mém főosztályvezető-helyettese összefoglalja az állattenyésztő vállalatok megváltozott működési körét. az írásból a szarvasmarhatartó kistermelők megtudhatják, hogyan juthatnak hozzá ezentul a tehéntartásért járó állami támogatáshoz.

a lap folytatja a prémesállat tenyésztési sorozatát a a nyírt tenyésztés című fejezettel. a baromfiak gyakori mérgezéséről szóló sorozatban ezuttal a rovarölőszerek okozta mérgezésekről esik szó. részletes értékelést is találnak az érdeklődők a lapban a legutóbbi nemzetközi házinyul kiállítás tapasztalatairól. /mti/

kf/pá/ig sl
00.17 140283 0911

-. -

sb0014 4 150 mtib1014 /közönségszolgálat/

agroker-mintaboltok

1983. február 14. - a háztájiban, a kisgazdaságokban termelők, a kiskert tulajdonosok ellátására nyit márciusban mintaboltot zalaegerszegen és nagykanizsán az agroker és a megyei élelmiszerkiskereskedelmi vállalat. az üzletek vetőmagot, műtrágyát, növényvédőszerket, kéziszerszámokat és kisgépeket kínálnak. /mti/

tóa/pá/az/ig sl
00.18 140283 0367

-. -

sb0015 4 150 mtib1015

emeletes puszta - cselédházakból összkomfortos lakásokba költöznek a sátorhelyi családok

1983. február 14. - az ország legnépesebb pusztája, a bólyi mezőgazdasági kombináthoz tartozó sátorhely, kisvárosi külsőt ölt: emeletes házak épültek, városi színvonalu óvoda nyílt, a puszta közepén parkot alakítottak ki, és korszerű szennyvíztisztító művet helyeztek üzembe. jelenleg hétszáz ember él a településen, nagyobb lélekszámu tehát, mint egy átlagos nagyságu baranyai község.

öt évvel ezelőtt sátorhelyen jött létre az ország első pusztai lakásszövetkezete. kanizsai dorottya nevét vette fel, emlékezetűl arra, hogy a puszta közelében 1526-ban lezajlott csata - a mohácsi vész - hősi halottait a siklósi nagyasszony temetette el a jobbágyaival. az építő és fenntartá szövetkezet működésének eddigi eredménye: negyvenkét lakás.

rendezési terv készült, és a szövetkezet számára kijelölt területen tömbszerűen épülnek fel az összkomfortos otthonok. a kombinát építőipari üzeme kulcsátadással készíti el a lakásokat; valamennyi emeletes ház, három lakószobával, erkéllyel és előkerttel. a beköltözők fizikai dolgozók, akad köztük tehenész és sertésgondozó, traktoros és gépkocsivezető - többnyire fiatalok.

a sátorhelyi lakásépítő szövetkezet öt év alatt annyira megerősödött, hogy kiterjesztette működés körét mohácsra és bólyra is. így az a különös helyzet állt elő, hogy a pusztai szövetkezet épített lakásokat a járási székhely-városban és a körzeti központ nagyközségben is. a két településen a kombinát további huszonegy dolgozója költözött eddig szövetkezeti lakásba. /mti/

igó/s az sl

00.18 140283 1625

-. -

sb0016 4 150 mtib1016

ujdonságok inotáról

1983. február 14. - saját fejlesztő munka eredményeként alumínium hegesztőpálca, az eddigittől eltérő méretű tárcsa, ezt követően pedig hegesztő huzal szerepel az inotai alumíniumkohó ideai és jövő évre szóló exportajánlatai között. az alumínium hegesztőpálca nagyüzemi méretű előállítását megkezdték, s ebből az eddig importált termékből az idén már 3.2 millió darabot gyártanak, ellátják a hazai felhasználókat és szállítanak a külföldre is. az alumíniumtárcsa a gyár több éves terméke, a külföldi partnerek azonban a mostanittól eltérő formában és méretben is igényelnék. éppen ezért megrendelték az ndk-tól az új tárcsakivágó gépet. ugyancsak a piaci impulzusokra kezdték meg az alumínium hegesztő huzal kifejlesztését, s jövőre már gyártják is.

az inotai alumíniumkohó nagy erőfeszítések árán ugyan, de növelni tudta exportját, mégpedig főként azért, mert képes volt a keresletnek megfelelően gyorsan átcsoportosítani szakembereit az egyik termelő üzemből a másikba. a napokban újabb tanfolyamot indítottak, amelyen harminc dolgozójuk szerepelt jártasságot az új gyártmányok készítésében. /mti/

bév/nmé/s az sl

00.19 140283 1161

-.-

sb0017 4 170 mtib1017

tejsavóból hus

1983. február 14. - évente mintegy 14 millió liter savó keletkezik a sárréti tej szeghalmi és békéscsabai üzemében, a sajt és a túrógyártás korábban értéktelennek tartott melléktermékeként. az utóbbi időben azonban hasznosítják ezt is: a megye tizenkét községében a nagyüzemi és a háztáji gazdaságokban a sertések táplálékához - kukoricadarához, tápszerhez - keverik, illetve inni adják az állatoknak.

a sárréti tejfeldolgozó tankautói naponta szállítják a savót a településekre, ahol az állattartóknak 16-17 fillérért adják literenként. az értékesítés haszna kettős: a tejsavóból hus lesz, s mivel a mellékterméket már nem engedik a csatornahálózatba, kevesebb szennyezőanyag jut a folyókba. /mti/

bty/ke/s az sl

00.19 140283 0753

-.-

sb0018 4 150 mtib1018 /közönségszolgálat/

exportálják: a zalai ipari szövetkezetek

1983. február 14. - a terv szerint kétszáz millió forint értékű importárut, pótló terméket állítanak elő ebben az évben a zalai ipari szövetkezetek. többek között vibrációs adagoló berendezéseket, lakókocsikat és utánfutókat, butorvasalatokat gyártanak, s különböző butorokkal és ruházati cikkekkel is bővítik a hazai választékot. a megye szövetkezeti ipara jelentős mennyiségű árut exportál is. különösen jó piaca van a munkaigényes, rusztikus megjelenésű butoroknak és a cipőknek. a zalaszentgróti faipari szövetkezet koloniál típusú szobaberendezésekből 1983-ban az előző évi mennyiség kétszeresét, hatvan millió forint értékű butort szállít nyugat-európába. a zalaegerszegi műbutor szövetkezet elsősorban kiegészítő kisbutorokat gyárt ugyancsak nyugati partnereinek. a nagykanizsai pannónia szövetkezet cipői az utolsó párig külföldi megrendelésre készülnek. az üzletkötések szerint a zalai ipari szövetkezetek az idén a tavalyinál tizenegy százalékkal több árut exportálnak. /mti/

tóa/pá az sl

00.20 140283 1056

-.-

sb0019 4 150 mtib1019

csicsókaszörp

1983. február 14. - az almaecet után új termékkülönlegességgel jelentkezik a sükösdői központi hosszúhegyi állami gazdaság: diabetikus csicsókaszörpöt készítenek. hajdan a szegények krumplijának nevezték a csicsókát, melynek gumójában a sokféle vitaminon kívül fruktóz - gyümölcscukor - van, amit a bizonyos mennyiségben a cukorbeteg is fogyaszthatnak. a fogyókurázóknak is ajánlott szörpöt egyelőre még csak a kórházaknak szállítják, később üzletben is kapható lesz, akár csak a kristályos csicsókacukor. a gazdaság hozzálátott a csicsóka nagyüzemi termesztéséhez is: a gyenge termőképességű homokterületükön husz hektárt jelöltek ki erre a célra. /mti/

László/pá/ig az sl
00.20 140283 0702

-.-

sb0020 4 160 mtib1020

komáromi tanácsnál: kevesebb osztály, gyorsabb ügyintézés

1983. február 14. - alapos változás tanui lehetnek a városi tanácsot fölkereső komáromi lakosok, az év elején ugyanis átszervezték, összevonták a tanács osztályait, s ezzel - komárom megyében elsőként - létrehozták a kisvárosi modellnek nevezett szakigazgatási szervezetet. korábban hét osztálya volt a tanácsnak, s ezek mindegyike önállóságra rendezkedett be, külön titkárnőt, gépirót, gazdasági előadót foglalkoztatott, külön-külön iktatott, tartotta nyilván az iratokat. az átszervezés nyomán négy osztály maradt: a titkárság, a hatósági, a városfejlesztési és gazdálkodási, valamint a művelődési-, egészségügyi-, sportosztály. az átszervezéssel megszüntették a tanácsi munkában eddig meglévő átfedéseket, a párhuzamosságot. a négy osztály közül csak az egyik - a hatósági - foglakozik a lakossági ügyintézéssel, jár el minden dologban, közvetít, így az ügyfeleket megkímélik a hivatali kilincseléstől. /mti/

ráb/wné/s az sl

00.21 140283 1004

-.-

sb0021 4 160 mtib1021

francia kiállítás a magyar városokban

1983. február 14. - nagy sikerrel járja városainkat a francia grapus grafikai csoport munkáiból rendezett tárlat. az első kiállítás egy évvel ezelőtt volt pécsen, azóta budapesten, veszprémben és szombathelyen is láthatta a közönség a nemzetközi hírű alkotói kollektíva grafikáit. európa városai valósággal versengenek azért, hogy megszerezzék a grapus-kiállítás anyagát. a magyarországra került kollektív véglegesen hazánkban marad, a párizsi művészcsoporthoz a pécsi galériára bízta a gondozását és bemutatását; frissen tartásáról is gondoskodik, folyamatosan kiegészíti újabb műveivel. a grapus - a szó fantáziánév - 1970-ben alakult, tagjai elkötelezett baloldali művészek. munkájukat a kollektív tervezés, valamint a politikai, szociális és kulturális problémák iránti művészi érzékenység jellemzi. megbízásaik jelentős részét a francia kommunista párttól és a cgt baloldali szakszervezettől kapták, illetve kapják. így születtek meg a híres fegyverkezés- és háboruellenes, szociális és környezetvédelmi plakátjaik. grafikai eszköztárukban a rajz, a tipográfia és a fotó egyaránt helyet kapott. rendkívül ötletesen, szellemesen és elegánsan dolgoznak, kiváltképpen az újszerű, olykor meglepő színházi és kiállítási plakátjaikkal szereztek maguknak nemzetközi rangot, elismerést. a magyar grafikában ismeretlen az „utca művészetének”, ez a sajátos felfogása és stílusa, nyilvánvalóan éppen ez az oka a grapus-kiállítások iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésnek. a pécsen őrzött több mint száz műből újabb és újabb válogatásokat készít a mecsekaljai galéria, s indítja utnak az ország különböző részeibe. /mti/

igó/pá az sl
00.22 140283 1685

-.-

sb0022 4 160 mtib1022

szerződésk: a stúdió s a mozivállalat

1983. február 14. - együttműködési megállapodást kötött a mafilm népszerű-tudományos és oktatófilm stúdiója, valamint a zala megyei moziüzemi vállalat. eszerint a stúdió által készített rövidfilmeket tematikus sorozatban mutatják be az országresz mozijaiban, és az iskolákban, munkahelyeken, művelődési házakban. az újdonságokat még az országos premier előtt vetítik valamelyik zalai filmszínházban, s megszervezik, hogy ilyen alkalmakkor a közönség találkozzon a filmek alkotóival. a nyitány március 21-től 25-ig alkotói sorozatokkal mutatkozik be a stúdió zalaegerszegi ady filmcentrumban. /mti/

tas/kné/s az sl

00.22 140283 0668

--

sb0023 4 160 mtib1023

fülestojás, himes

1983. február 14. - már készülnek a népi motívumokkal pingált vésett tojásremek a kalocsa-vidéki falvakban a husvéti ünnepekre. a gazdag fantáziájú asszonyok kezei alól kikerült himestojások között alig akad egyforma díszítésű. a szakmári pingálóasszonyok élénk színekkel, változatos virágkompozícióval festik a husvéti tojásokat, az uszódiak hajszál vékony klasszikus mintákat karcolnak a színesített tojáshéjra. a tojások többségét zsinórra fűzik, füllel látják el; jut belőlük exportra is, a többi a népművészeti boltok árusítják. /mti/

lász/pá/ig az sl

00.23 140283 0594

--

sb0024 4 130 mtib1024

mhsz küldöttség utazott a szovjetunióba

1983. február 14. - kiss lajos vezérőrnagynak, a magyar honvédelmi szövetség főtitkáranak vezetésével küldöttség utazott hétfőn a szovjetunióba, testvérszervezetük - a doszaafix. kongresszusára. /mti/

és/mi/zsu pr

09.31 140283 0273

--

sb0025 4 180 mtib1025

horváth istván bulgáriába utazott

1983. február 14. - horváth istván belügyminiszter dimitr sztojanovnak, a bolgár népköztársaság belügyminiszterének meghívására hétfőn küldöttség élén hivatalos, baráti látogatásra bulgáriába utazott. búcsúztatásán a ferihegyi repülőtéren jelen volt boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

és/pá/mz pr

09.31 140283 0379

--

sb0026 4 130 mtib1026 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. február 14. - budapesten, a vii. kerület rákóczi úton, a szabadság szálló előtt, az éjszakai órákban jelentős burkolathiba miatt az emke felé vezető belső forgalmi sávot elkerítették. ugyancsak ezen az útvonalon, de a baross tér irányában a gyulai páll és a berzsenyi utca után a külső forgalmi sávban a felfagyott utpálya okozhat balesetet. erre számítani kell az arra haladóknak a jászberényi úti felüljáró mindkét végénél is. /mti/

és/mi/zsu pr

09.32 140283 0488

As

--

sb0027 4 180 mtib1028

a hét végén ismét volt halálos baleset

1983. február 14. - a hét végén az ország területén összesen 77 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt. közülük hat halálos, 33 súlyos és 38 könnyű sérüléssel volt.

x x x

békés külterületén hajdu lajos 26 éves gépkocsivezető, gyulai lakos személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban kerékpárral közlekedő szücs gábor 56 éves juhász, békési lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint szücs kivilágítatlan kerékpárral közlekedett, hajdu pedig a gépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

békéscsaba külterületén tövisháti zsolt 19 éves nyomdász, gyulai lakos személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban kerékpárral közlekedő susánszki mihály 64 éves nyugdíjas, békéscsabai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpár nem volt kivilágított, tövisháti pedig nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

százhalombatta külterületén gyaraki mihály 28 éves autószerelő kisiparos, pécsi lakos személygépkocsijával elütötte urbán jános 46 éves könyvelő, budapesti lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint gyaraki a gépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség a balesetek ügyében vizsgálatot folytat. /mti/

pá/zsu pr
10.17 140283 1399

H

--

sb0028 4 150 mtib1029

uj népművészeti bolt a nyugati pályaudvar mellett

1983. február 14. - új üzletet nyitott a népművészeti és háziipari szövetkezeti vállalat hétfőn a szent istván körút 26. szám alatt egy régi, másfél évvel ezelőtt bezárt kis boltja helyén. a kétszintes, 320 négyzetméter alapterületű mintabolt különlegessége, hogy a vállalat által forgalmazott valamennyi terméket árusítják, a népi kerámiától gyermek és felnőtt népművészeti konfekción keresztül a népi fafaragású butorokig. az emeleten kaphatók a népművészeti méterárúk, különféle kézi csomózású perzsa és torontáli szőnyegek, faragott butorok.

az új üzlet hat millió forintnyi árukészlettel nyitott, s a tervek szerint ezidén 30 millió forintos forgalmat bonyolít le. ez alig valamivel kevesebb, mint a váci utcai nagy népművészeti bolt éves bevétele. a viszonylag magas forgalmat főként a nyugati pályaudvar közelségére alapozzák, mert a tapasztalatok szerint a vonattal érkező turisták már eddig is hiányoltak a környéken egy ilyen jellegű üzletet. /mti/

mg/pá/zsu pr
10.19 140283 1044

--

sb0029 4 130 mtib1030 /közönségszolgálat/

az utinform jelenti

1983. február 14. - az ország középső, valamint délkeleti részén gyengén hull a hó. a hőmérséklet 0 és mínusz 6 fok között van, gyengén fúj a szél. a látási viszonyok kielégítőek, valamennyi közut két nyomásban járható.

a főutakról síkosságot csak zala megyéből jelentettek. a 86-os és 75-ös főut az éjszaka lehullott hótól még latyakos. az alsóbbrendű utak a dunántul nyugati részén, valamint az északi-középhegységben szakaszosan síkosak. /mti/

1 és/mm/mz pr

10.42 140283 0506

As

--

sb0030 4 150 mtib1032

szekér gyula berlinbe utazott

1983. február 14. - szekér gyula, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke herbert weiznek, az ndk miniszterelnök-helyettesének, tudományos-műszaki miniszternek a meghívására hétfőn berlinbe utazott. a tárgyalásokon áttekintik a két ország tudományos-műszaki együttműködésének helyzetét és meghatározzák az 1986-1990. évi együttműködés feladatait. /mti/

ni/mz/bam/mz pr

11.24 140283 0426

--

sb0031 4 150 mtib1034

infra gáz-hősugárzó székesfehérvárról

1983. február 14. - infra gáz-hősugárzó kísérleti gyártását kezdték meg hétfőn székesfehérváron, az univerzál ipari szövetkezetben. a schwank osztrák céggel kooperációban előállított sugárzó fűtőberendezések földgáz felhasználásával 800 wattos és 3,6 kilowattos fűtőenergiájú kivitelben készülnek. a közvetítő közeg nélküli, infrasugárzó fűtőberendezés a hagyományos kazánfűtéshez mérten 30-50 százalékos hőenergia-megtakarítást eredményez.

elsőként a bábolnai mezőgazdasági kombinát és a hernádi március 15 tsz baromfitelepein szerelik fel a székesfehérvári készülékeket. a hőtakarékos, tiszta fűtőberendezéshez az osztrák cég csupán a különleges kerámia fűtőtesteket szállítja, s a szerkezet többi része hazai alapanyagokból, több vállalat együttműködésében készül. a székesfehérvári univerzál ipari szövetkezet a sugárzó fűtőberendezés sorozatgyártását március közepén kezdi meg és az idén összesen mintegy ezerhatszáz készüléket gyárt. /mti/

zsi/fné/ká/zsu pr

11.43 140283 1023

--

sb0032 4 180 mtib1035

gallér-jég a kisalföld folyóin

1983. február 14. - megjelent a partmenti jég a kisalföld folyóin és a duna-ágak mentén. az ugynevezett gallérjég egyelőre a kisebb vízfolyásokon képződött, komoly jegesedésre, jégzajlásra, egyes folyószakaszok teljes befagyására csak akkor lehet számítani, ha huzamosabb ideig mínusz 10 fok körüli hideg lesz. ennek azonban kevés a valószínűsége.

az észak-dunántúlon mindenestre 300 kilométeres folyószakaszon figyelik folyamatosan a jéghelyzet alakulását; elsősorban a duna, a rába, a marcal, a Lajta folyók jégképződését ellenőrzik.

az ásványrárói vízügyi kikötőben két nagyobb és két kisebb jégtörő hajó áll készenlétben. a biztonság miatt minden évben kifutásra kész állapotba helyezik őket, de bevetésükre már évek óta nem került sor. /mti/

cser/sza/ká/zsu pr

11.48 140283 0827

--

sb0033 4 180 mtib1036

400.000 forint a parádsasvári földmozgás károsultjainak

1983. február 14. - az állami biztosító heves megyei igazgatósága hétfőn kifizette a térítést a földrengés-károkért parádsasváron. mint ismeretes, január 6-án földmozgást észleltek parádsasvár térségében, amely szerencsére enyhe lefolyású volt, mégis károkat okozott: lakóépületek falai rongálódtak meg, ablaküvegek törtek be.

a szakértők felmérése alapján 130 károsultnak összesen mintegy 400 ezer forintot fizettek ki. a legkisebb összeg 400, míg a legnagyobb 17 ezer volt. a károsultak ugynevezett zöld csekket kaptak, amelyen a megállapított összeg szerepel és amely a helyi takarékszövetkezetben, vagy az állami biztosító bármely fiókjában váltható be. /mti/

kov/lné/ká/zsu pr

11.51 140283 0761

as

--

sb0034 4 150 mtib1037

kihirdették a lakókörnyezeti transzformátor-állomások
tervpályázatának eredményét

1983. február 14. - az eredményhirdetéssel lezárult az évm-nek és a magyar villamos művek trösztnek a lakókörnyezeti transzformátor-állomások építményeinek egységesítésére meghirdetett országos pályázata, amelyre 26 tervet nyújtottak be a szakemberek. a bíráló bizottság értékelése szerint a legjobb pályaművek alkotói teljesítették azt az alapvető követelményt, hogy ezek a kis transzformátor-állomások, mint „utcabutorok”, jól beilleszkedjenek az új és a régi lakókörnyezetbe egyaránt. különösen kedvezőek azok a tervek, amelyek korszerű műanyagburkolat alkalmazását tartalmazzák, s elegendő tesznek a gazdaságos sorozatgyártás, valamint a szállítás és szerelés követelményeinek is. a pályázati munkákban rögzített javaslatok tehát kellő alapot nyújtanak arra, hogy a legjobb megoldások ötvözésével elkészítsék a korszerű lakóterületi kis transzformátor-állomások végleges terveit.

az első díjas alkotás szerzője tóvári lászló, korossy tiborné, szerezcz jános, dattler lászló és forgó erika. ezen kívül még négy pályamű kapott díjat, s további négy tervet pedig megvásároltak az alkotóktól. /mti/

sb/pá/bam/mz olt

12.49 140283 1220

-.-

sb0035 4 130 mtib1039

az ndk-ba utazott az állami ifjusági bizottság titkára

1983. február 14. - az ndk minisztertanácsa mellett működő ifjusági kérdések hivatala meghívására hétfőn berlinbe utazott nagy sándor, az állami ifjusági bizottság titkára. a látogatás során a két szerv képviselői megbeszéléseket folytatnak az ifjúságpolitikai munka időszerű kérdéseiről és a két szerv együttműködéséről. /mti/

pá/-ár/mz olt

12.50 140283 0415

H'

-.-

sb0036 4 150 mtib1040

vendéglátó szakmunkás tanulók országos versenye

1983. február 14. - a finom izek és a kulturált vendéglátás jövőendő mesterei - a hungária szállóda és étterem vállalat szakács, cukrász, felszolgáló és eladó tanulói - versenyének országos döntője kezdődött hétfőn székesfehérváron, az alba regia szállodában. a kétnapos vetélkedő során hetven fiatal bizonyította, illetve bizonyítja elméleti és gyakorlati tudását a legnevesebb gasztronómiai és vendéglátóipari szakemberekből álló zsűri előtt. a vetélkedőt hétfőn reggel a szakácsok és felszolgálók elméleti, valamint az eladók és cukrászok gyakorlati versenye vezette be. a krémek, sütemények jövőendő mesterei díszes tortákat remekeltek, míg a szakácsok háromféle ételt készítettek.

a kétnapos vetélkedő kedden ünnepélyes eredményhirdetéssel ér véget. a legjobbak értékes jutalmakat kapnak. /mti/

dáv/fné/ká/mz olt

12.59 140283 0888

-.-

sb0037 4 160 mtib1041

emlékezés szigetvár török alóli felszabadulására

1983. február 14. - szigetvár 1689. február 13-án szabadult fel a török hódoltság alól. az évforduló alkalmából hétfőn megemlékezést tartottak a város központjában, a zrinyi miklós téren, ahol a várvédő hősök tiszteletére emelt híres oroszlán-szobor áll. az ünnepség a déli harangszóhoz kapcsolódott, amely ugyancsak a török felett aratott győzelem - a nándorfehérvári diadal - emlékét hirdeti.

a várbaráti kör elnöke, molnár imre, idézte fel a török félhold lehanyatlását a zrinyiek városában. hosszú ostromzár után a vár utolsó török parancsnoka, hasszán bég átadta az erősség kulcsait vechhi gábor ezredesnek, és ezzel 123 évi megszállás után ismét magyar kézre került szigetvár. az ünnepségen megkoszorúzták azt az emléktáblát, amelyet a török alóli felszabadulás 250. évfordulóján - 1939-ben - helyeztek el a városháza falán.

szigetváron 1833 óta, azaz kereken százötven éve, minden szeptemberben megemlékeznek a vár hősi védelméről. ezzel az eseménnyel kezdődött meg az egész évet átfogó történelmi

H'

sb0034 4 150 mtib1037

kihirdették a lakókörnyezeti transzformátor-állomások
tervpályázatának eredményét

1983. február 14. - az eredményhirdetéssel lezárult az évm-nek és a magyar villamos művek trösztnek a lakókörnyezeti transzformátor-állomások építményeinek egységesítésére meghirdetett országos pályázata, amelyre 26 tervet nyújtottak be a szakemberek. a bíráló bizottság értékelése szerint a legjobb pályaművek alkotói teljesítették azt az alapvető követelményt, hogy ezek a kis transzformátor-állomások, mint „utcabutorok”, jól beilleszkedjenek az új és a régi lakókörnyezetbe egyaránt. különösen kedvezőek azok a tervek, amelyek korszerű műanyagburkolat alkalmazását tartalmazzák, s eleget tesznek a gazdaságos sorozatgyártás, valamint a szállítás és szerelés követelményeinek is. a pályázati munkákban rögzített javaslatok tehát kellő alapot nyújtanak arra, hogy a legjobb megoldások ötvözésével elkészítsék a korszerű lakóterületi kis transzformátor-állomások végleges terveit.

az első díjas alkotás szerzője tóvári lászló, korossy tiborné, szerezcs jános, dattler lászló és forgó erika. ezen kívül még négy pályamű kapott díjat, s további négy tervet pedig megvásároltak az alkotóktól. /mti/

sb/pá/bam/mz olt

12.49 140283 1220

-.-

sb0035 4 130 mtib1039

az ndk-ba utazott az állami ifjúsági bizottság titkára

1983. február 14. - az ndk minisztertanácsa mellett működő ifjúsági kérdések hivatala meghívására hétfőn berlinbe utazott nagy sándor, az állami ifjúsági bizottság titkára. a látogatás során a két szerv képviselői megbeszéléseket folytatnak az ifjúságpolitikai munka időszzerű kérdéseiről és a két szerv együttműködéséről. /mti/

pá/-ár/mz olt

12.50 140283 0415

#

-.-

sb0036 4 150 mtib1040

vendéglátó szakmunkás tanulók országos versenye

1983. február 14. - a finom izek és a kulturált vendéglátás jövőendő mesterei - a hungária szállóda és étterem vállalat szakács, cukrász, felszolgáló és eladó tanulói - versenyének országos döntője kezdődött hétfőn székesfehérváron, az alba regia szállodában. a kétnapos vetélkedő során hetven fiatal bizonyította, illetve bizonyítja elméleti és gyakorlati tudását a legnevesebb gasztronómiai és vendéglátóipari szakemberekből álló zsűri előtt. a vetélkedőt hétfőn reggel a szakácsok és felszolgálók elméleti, valamint az eladók és cukrászok gyakorlati versenye vezette be. a krémek, sütemények jövőendő mesterei díszes tortákat remekeltek, míg a szakácsok háromféle ételt készítettek.

a kétnapos vetélkedő kedden ünnepélyes eredményhirdetéssel ér véget. a legjobbak értékes jutalmakat kapnak. /mti/

dáv/fné/ká/mz olt

12.59 140283 0888

-.-

sb0037 4 160 mtib1041

emlékezés szigetvár török alóli felszabadulására

1983. február 14. - szigetvár 1689. február 13-án szabadult fel a török hódoltság alól. az évforduló alkalmából hétfőn megemlékezést tartottak a város központjában, a zrinyi miklós téren, ahol a várvédő hősök tiszteletére emelt híres oszlán szobor áll. az ünnepség a déli harangszóhoz kapcsolódott, amely ugyancsak a török felett aratott győzelem - a nándorfehérvári diadal - emlékét hirdeti.

a várbaráti kör elnöke, molnár imre, idézte fel a török félhold lehanyatlását a zrinyiek városában. hosszú ostromzár után a vár utolsó török parancsnoka, hasszán bég átadta az erősség kulcsait vechhi gábor ezredesnek, és ezzel 123 évi megszállás után ismét magyar kézre került szigetvár. az ünnepségen megkoszorúzták azt az emléktáblát, amelyet a török alóli felszabadulás 250. évfordulóján - 1939-ben - helyeztek el a városháza falán.

szigetváron 1833 óta, azaz kereken százötven éve, minden szeptemberben megemlékeznek a vár hősi védelméről. ezzel az eseménnyel kezdődött meg az egész évet átfogó történelmi

#

ünnepségsorozat a nagymultu dunántuli városban. májusban a költő Zrínyi Miklós születésére emlékeznek, a szeptembert a hadvezér Zrínyi Miklós és katonái emlékének szentelik, októberben tudományos konferenciát rendeznek hazánk és kelet-európa történeti fejlődéséről. /mti/

igó/bné/ká/mz olt

13.10 140283 1377

-. -

sb0038 4 180 mtib1042

időjárásjelentés /1.rész/

1983. február 14. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. február 14-én 13.00 órakor:

hideg, téli idő

a brit-szigetek, az északi-tenger, továbbá a német-alföld felett magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el. a hajnali, reggeli pára és köd megszűnését változóan felhős, napos idő követi. nagyjából Moszkva feletti középponttal örvénylik az a mérsékeltövi ciklon, amely a kelet-európai-síkságon okoz hideg, szeles, gyakran havas időt. a ciklon nyugati oldalán sarki eredetű hideg levegő halad közép-európa fölé. ugyancsak változékony idő köszöntött be a kontinens középső és déli vidékein. délnyugati áramlással viszonylag enyhe, páradús légáramok vonulnak a Ligur-tengertől a szárazföld belső felé, egyre több helyen változékony, csapadékos időt okozva.

Magyarországon vasárnap változóan felhős volt az ég. a késő esti óráktól délnyugat felől egyre több helyen kezdődött gyenge havazás, hószállingózás. a hétfő reggelig lehullott csapadék mennyisége csapadékyom és 1 mm között volt. vasárnap a hőmérséklet csúcserőke általában 0 és plusz 5, délkeleten azonban 5 és 9 fok között váltakozott. hétfő hajnalra pedig az ország nagy részén 0 és mínusz 7, északon azonban mínusz 7-11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt lassan északkeleten is megnövekedett a felhőzet. főként a délnyugati megyékben fordult elő elszórt gyenge havazás. a hőmérséklet 11 órakor az országban plusz 3 és mínusz 4 fok között alakult.

ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mb, alig változik.

várható időjárás az ország területén kedd estig:

#

ma északkeleten változóan felhős idő, szórványos hószállingózás várható. másutt tulnyomóan borult lesz az ég, ismétlődő, többnyire gyenge, délnyugaton jelentősebb havazás várható.

holnap kelet, északkelet felől csökken a felhőzet, az ország nagy részén már csak szórványos, futó hózápor, nyugaton, délnyugaton még tartósabb havazás valószínű. a keleti, északkeleti szél időnként megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 4-9 fok között, északon, északkeleten helyenként mínusz 10 fok alatt, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden mínusz 4, plusz 1 fok között alakul.

/folyt./

zsu olt

13.21 140283 2339

-. -

sb0039 4 150 mtib1043

kőszállító uszályok a tiszán

1983. február 14. - a szokásosnál mintegy 2 hónappal korábban, hétfőn megkezdődött az ideai kőszállítás a tiszán. az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság tokaji bányájából továbbítják az uszályokkal a követ tiszalök térségébe, valamint a felső-tiszára, balsa vidékre, ahol azt partbiztosításhoz használják fel.

hosszu évtizedek óta nem fordult elő, hogy februárban a folyó „ne állt volna be”, „ne jegesedett volna el. az ideai télen azonban elmaradt a jégképződés, így vált lehetővé, hogy a telelőkben kijavított uszályokat már most elindítsák. hófödte partok között hajóznak a vízügyi igazgatóság vontatói, a mérsékelt csapadék ellenére a vízszint elég magas ahhoz, hogy szárazulatok, homokzátványok ne akadályozzák haladásukat.

a szokásosnál korábban kezdett szállítással a múlt évinél mintegy 15.000-20.000 tonnával több követ továbbíthatnak az idén a partbiztosításhoz és a gátépítéshez. /mti/

kör/tné/ká/mz olt

13.22 140283 0976

#

-. -

sb0040 4 180 mtib1044 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapesten kedd reggelig:

 jobbára erősen felhős lesz az ég, ismétlődő gyenge havazás, hószállingózás várható. a keleti, északkeleti szél időnként megerősödik. a hőmérséklet késő este mínusz 3 fok körül, holnap hajnalban mínusz 6 fok körül alakul.

ma budapesten a hőmérséklet napi középértéke 0,2 fok, ez 0,1 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

 hideg idő hózáporokkal. erős északi, északnyugati szél várható, viharos széllekedésekre is számítani kell.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet általában mínusz 5-10 fok között, de a szélvédett helyeken mínusz 15 fok körül lesz. a legmagasabb nappali hőmérséklet 0, mínusz 5 fok között várható.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 326 cm, hőmérséklete 2,8 fok.

/mti/

zsu olt
 13.27 140283 1057

H

.-

sb0041 4 160 mtib1045

könyvtár-avatás kötegyánban

183. február 14. - a békés megyei kötegyánban hétfőn átadták rendeltetésének a felújított és korszerűsített községi könyvtárat. a 400 ezer forint értékű munka nyomán 90-ről 135 négyzetméterre növekedett a kötegyáni könyvtár alapterülete, továbbá új butorzatot kapott, és zenei részleggel bővült. a kétezer lelkes, országhatár-menti falu könyvtárának 14 ezer kötetes könyvállománya van. a lakosság 42 százaléka jár rendszeresen a könyvtárba. a felújításhoz a falu lakói és üzemei társadalmi munkával járultak hozzá, az áfész pedig könyvajándékkal gyarapította az állományt.

békés megyében a könyvtárfejlesztési alap támogatásával az idén kamuton, végegyházán és várhatóan gyomaendrődön végeznek könyvtár-felújítást. /mti/

sam/ke/ká/mz olt

13.53 140283 0791

.-

sb0042 4 150 mtib1046

bővítik szolgáltatásaikat a szállodák /1./

1983. február 14. - uszoda, kondicionáló-terem, tenispálya, kulturális és folklór-műsorok - újabban épült szállodáinkban már természetes szolgáltatások, annak ellenére, hogy a szükséges létesítmények, illetve a kapcsolódó kiadások nem túl gyorsan térülnek meg. a ,,házat viszont így jobban el lehet adni,, - mondják az idegenforgalmi szakemberek. a gyakorlatban is bebizonyosodott: a legszebb szállodai szobát is csak átmeneti szállásnak tekinti a vendég, s csak a legszükségesebb ideig veszi igénybe, ha nem gondoskodnak szabad idejének minél tartalmasabb eltöltéséről. ez ösztönzi szállodáinkat újabb és újabb sport, szórakozási, művelődési lehetőségek megteremtésére, új szolgáltatások bevezetésére. erre az idén - az országos idegenforgalmi hivatal mintegy 50 millió forintos támogatásával - összesen 200 millió forintot számnak a szálloda vállalatok.

még az alig egy éve elkészült új fővárosi szállodák is - amelyeknek létesítésekor már igazán minden igény kielégítésére gondoltak - egyre újabb ötletekkel, szolgáltatásokkal igyekeznek vonzóvá tenni kínálatukat. az atrium szállodában például - ahol állandóan visszatérő törzsvendég-kör kialakítására törekednek -

H

ujabban a vendégek szobáikban személyre szóló levelet találnak: a szálló a vendég anyanyelvén kínálja a városnak azokat a nevezetességeit, érdekességeit, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot. a szállodában ezt úgy oldják meg, hogy tájékoznak vendégeik igényeiről, hobbijairól. ugyancsak új szolgáltatás az atriumban a bérelhető tárgyalóiroda, valamint az, hogy a szálloda gépkocsija kívánságra távolabbi városokba is elszállítja a vendégeket, de akár a szomszédos országokba, például bécsbe is. az atrium legújabb ötlete: minden szobában térképet talál a vendég a javasolt fővárosi „kocogó utvonallal,,.

vidéken a leglátványosabban a hungarhotels szálloda vállalat bővíti az idén házainak szolgáltatásait: a hungarhotels három nagy balatoni szállodájához, a balatonfüredi annabella és marina, valamint a balatonalmádi auróra hotelhez fedett uszodákat építenek. az auróra és a marina uszodája 25-ször 8 és fél méteres lesz, a balatonfüredi annabella szállónál pedig 16-szor 6 méteres fedett medence mellé egy 28-szor 8 méteres nyitott uszoda is épül. mindhárom szálló szaunával és solariummal, az annabella hotel pedig kondicionáló-teremmel is gazdagodik. /folyt.köv./

mg/mm/mz

14.12 140283 2443

--

sb0043 4 150 mtib1047

bővítik szolgáltatásaikat ... /2. rész/

az uszodákat - amelyek jól szolgálják majd a fürdésre alkalmatlan időben és az utószezonban is a programok szervezését - a szerződés szerint június 15-ig építi fel az osztrák rauppach cég. a sportlehetőséget is bővíti a balaton északi partján a hungarhotels: a nyári szezonig új tekepálya épül a balatonalmádi auróra mellett, a balatonfüredi, az almádi és a tihanyi szállókban pedig vitorlával kombinált vízibicikliket is igénybe vehetnek a vendégek.

egyik legnépszerűbb hegyvidéki üdülőhelyünkön, sopronban részben osztrák hitelből egyszerre két szálló is épül az idén. a 203 szobás lővér hotel már a tavasz végén fogadja a vendégeket. az épület lépcsőzetesen beépül az erdők övezte hegyoldalba a soproni üdülőnegyed, a lővérek egyik legszebb helyén. szórakoztató és sportszolgáltatásai minden igényt kielégítenek: szauna, kondicionáló-terem, sportpályák állnak a vendégek rendelkezésére, s kirándulásokat, fertőtáv horgászprogramokat, ősszel szüreti mulatságot szerveznek számukra. jól haladnak a hotel sopron építési

H

munkálatai is. ez a szálló 114 szobájával a belváros közelében épül, az alpesi stílusú épület jól illeszkedik a közeli bécsi dombok, a belváros és a távolabbi hegyvidék panorámájába. a szálloda üzemeltetője - a magyar-osztrák érdekeltségű győr-sopron-ebenfurti vasúttársaság lokomotív turist utazási irodája - egyéni szolgáltatásokat is nyújt: a vendégek utazhatnak a nagycenki muzeumvasuton, részt vehetnek gasztronómiai és folklór-programokon, valamint lovasturákon. mindkét soproni szálloda háromcsillagos lesz, ennél azonban magasabb szolgáltatásokat nyújtanak. a berendezések elkészítésében magyar alvállalkozók is részt vesznek, s jelenleg a belső munkákat végzik mindkét helyen.

nemrég volt tíz éves vas megye legszebb és legnagyobb szállodája, a szombathelyi hotel claudius, ahol az évforduló jegyében sok új szolgáltatást vezettek be. a szálloda szomszédságában a múlt évben felépült fedett uszodába belépőt kapnak a vendégek. aki igényli, kemping-kerékpárt is kölcsönözhet kirándulásokra, de akár a parkolási gondok miatt városi közlekedésre is. a szomszédos csónakázó-tavon különböző vízijárművek bérelhetők, de csoportok kérésére például vízikarnevált is rendez a szálloda. tenispályáin kívánságra teniszoktatók is rendelkezésre állnak. /folyt.köv./ mg/mm/mz

14.18 140283 2359

--

sb0044 4 150 mtib1048

bővítik szolgáltatásaikat ... /3. rész/

rövidesen elkészül a szálloda olvasó- és játékterme: itt különböző nyelvű könyveket, folyóiratokat olvashat a betérő, vagy kedve szerint billiárdozhat, sakkozhat és kártyazhat is.

bővíti szolgáltatásait egerben a nemrég megnyitott eger szálloda is. elkészült már a szaunája és az uszodája, ezeket a szálloda vendégei ingyen vehetik igénybe. az eger szálló vezetői az idei nyárra sétakocsizást is terveznek. a mátrai erdő- és fagazdasággal megállapodnak, hogy a vendégek egerben lovashintóval járják be a várost, és annak környékére, a romantikus szépasszony-völgybe kocsikázzanak. a vidék jellegének megfelelően folklór-műsort is kínálnak, minden szerdán népi lakodalmas játékot láthatnak a vendégek az egertől mintegy 20 kilométernyire fekvő mikófalván. ujdonság az eger szállóban a családi ebédkiszolgálás, amelyet örömmel fogadott a helyi lakosság. negyvenöt forintért ugyanis hétvégén háromfogásos ebédet szolgálnak fel a szálló éttermében. /mti/

H

az összeállításához az ogy 820630/6,9 jelzésű mti fotók állnak rendelkezésre.

mg/kov/kre/cser/bév/mm/sl/bam/mz olt

14.22 140283 1132

-. -

sb0045 4 150 mtib1049

fővárosi szakszervezeti ifjusági napok

1983. február 14. - a fővárosi szakszervezeti ifjusági napok központi eseménysorozatát az idén két időpontban, június 13-19. és szeptember 5-11. között rendezik meg. a programról hétfőn tájékoztatták az újságírókat a szakszervezetek budapesti tanácsánál. elmondták, hogy a rendezvénysorozat, amely évről évre több tízezer fővárosi fiatalot mozgósít, immár ötödik alkalommal szervezi meg az szbt és a kisz budapesti bizottsága.

az ifjusági napok rendezvényei az idén sem korlátozódnak erre a néhány napra. a különféle szakmai, kulturális és sportvetélkedők szinte az esztendő egészére változatos időtöltést kínálnak a fővárosi vállalatoknál, intézményeknél dolgozó fiataloknak. az érdeklődést jelzi, hogy bár még nem zárultak le a nevezések, eddig is már több mint 20 ezer fiatal jelezte részvételi szándékát. emellett az eseménysorozathoz kapcsolódva az ágazati szakszervezetek is szerveznek önálló programokat.

a fővárosi fiatalok nagyszabású eseménysorozatát hagyományosan a kiemelkedő eredményt elért végzős szakmunkástanulók köszöntésével, ünnepélyes munkássá avatásával nyitják meg. a júniusi programok sorából kiemelkedik a fiatal bizalmiak tanácskozása, ahol a megváltozott jog- és hatáskörökből adódó tennivalókat vitatják meg. a szocialista munkaversenyben résztvevő ifju szakemberek számára meghirdetett tapasztalatcsere, a módszervásár újdonság a rendezvények sorában. ugyancsak új kezdeményezés a ifju pedagógusok, orvosok és ifjusági érdekvédelmi szakemberek tanácskozása a veszélyeztetett helyzetű fiatalok felderítéséről, gondozásuk lehetőségeiről. ismét hűvösvölgy lesz a színhelye a fiatalok nagyszabású találkozásának, ahol az idén először bemutatkozik a szakszervezetek központi napilapja, a népszava, s megismerkedhetnek más szakszervezeti folyóiratok munkájával, a szakszervezeti mozgalom történetével is az érdeklődők.

szeptemberben a munkavédelmi, a közlekedésbiztonsági és a környezetvédelmi vetélkedők döntői mellett kulturális és sportvetélkedők is várják a fiatalokat, s ismét megrendezik a verőcemarosi sporttáborozást. /mti/

be bam/er hgy

14.46 140283 2142

-. -

sb0046 4 130 mtib1050

a balaton védelmében - működik a keszthelyi gyorskomposztáló

1983. február 14. - hétfőn megkezdődtek az üzemi próbák a környezetvédelmet szolgáló keszthelyi gyorskomposztáló üzemen. a berendezés naponta 100 tonna háziszemetet és szennyviziszapot dolgoz fel, s talajjavításra, talajerőpótlásra egyaránt alkalmas finom komposztot állít elő. az ország első gyorskomposztáló üzeme a balatonpart egynegyedén keletkező háziszemét és derített szennyviziszap feldolgozását oldja meg, csökkenti a tó tápanyag terhelését, az egyre nagyobb elhelyezési gondot okozó hulladékból készülő komposzt pedig visszakerül a természet körforgásába. azért építették meg a berendezést éppen keszthelyen, mert ez a tópart egyik legterheltebb szakasza. létrehozását támogatták a környezetvédelmi alapból, anyagiakkal járult hozzá a bib, az országos vízügyi hivatal és az országos műszaki fejlesztési bizottság. a komposztáló megépítésével - vízügyi szakemberek szerint - a balaton védelmére indult akció egyik legjelentősebb szakasza valósult meg. /mti/

tóa/kné/ká/gw hgy

14.47 140283 1065

-. -

sb0047 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. február 14. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

ausztria:

felszakadozik a felhőzet és már csak szórványosan várható kisebb havazás. a hőmérséklet kedden kora délután -3, 0 fok között, szerdán hajnalban -5, -10 fok között alakul.

csehszlovákia:

felhőátvonulásokból elszórtan hózápor várható. a hőmérséklet kedden kora délután 0, -5 fok között, szerdán hajnalban -6, -11 fok között alakul.

szovjetunió:

változóan felhős lesz az ég, néhány helyen hózápor várható. a hőmérséklet kedden kora délután 0, -5, szerdán hajnalban -7, -12 fok között alakul.

románia:

változóan felhős lesz az ég, eleinte kisebb havazás, majd hózápor várható. a hőmérséklet kedden kora délután 0 fok körül, szerdán hajnalban -3, -8 fok között alakul.

jugoszlávia:

tulnyomóan borult lesz az ég, szórványosan havazás várható. a hőmérséklet kedden kora délután -2, plusz 3, szerdán hajnalban -2, -7 fok között alakul. /mti/
kf bam/er hgy

14.52 140283 1142

.-

sb0048 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

miről ír a kertészet és szőlészet

1983. február 14. - hogyan és mikor szaporítsuk szobanövényeinket? milyen talajba és cserépbe ültessük a leválasztott sarjakat, dugványokat? bár ez a munka csak április elejétől aktuális, nem árt már most felkészülni a szobanövények szaporítására-tanácsolja a kertészet és szőlészet most megjelent 7. száma, amely egész sor egyéb hasznos utmutatással szolgál a kistermelőknek, a kerttulajdonosoknak.

megtudható például, hogy a törpegyümölcsös telepítésével kis területen, nagy mennyiségű, jó minőségű gyümölcsöt szedhetünk. egy-egy új fajtából ugyanazon a területen törpefákkal négy-öt év múlva szüretelhetünk, termelhetünk ugyanannyit mint a hagyományos fákkal 8-12 év múltán.

a mezei zsurló teája mindennemű gombakártevő és levéltetű ellen sikerrel használható télvégi permetezés formájában - közli a lap biológiai kertművelés rovatában. üvegszárnyu almafalepkéről, a fejessaláta hajtatásról, a mézskénlé főzéséről, a vetőmagvak csávázásáról és a borászok képzéséről is lehet olvasni a 7. számban. /mti/

pá/kf/bam/gw hgy

14.54 140283 1084

.-

sb0049 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. február 14. - az európai nagyvárosok keddre várható maximális hőmérséklete:

párizs	0 fok
london	2 fok
oslo	-2 fok
stockholm	-5 fok
helsinki	-10 fok
berlin	-5 fok
varsó	-8 fok

~

bel

- 36 -

1983.02.14.

Leningrád	-11 fok
moszkva	-10 fok
kijev	-8 fok
prága	-5 fok
bécs	-3 fok
róma	15 fok
madrid	4 fok
belgrád	3 fok
szófia	6 fok
athén	15 fok /mti/
kf/er hgy	

14.56 140283 0644

-. -

sb0050 4 180 mtib1055 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1983. február 14.- február 15-ről 16-ra virradó éjszaka 0.50 órától 3.50-ig a 10-es éjszakai villamosok helyett rákospalota végállomás és ujbuda kocsiszin között, valamint 0 órától 4 óráig a 6-os éjszakai villamosok helyett a teljes vonalon autóbuszok járnak.

kedden üzemkezdettől a 28-as és a 37-es villamosok a józsef körut és a kada utca között járnak, majd villamospótló autóbuszok szállítják az utasokat.

február 15-én és 16-án 8.20-tól 12.30-ig az árpád-híd átépítése miatt a batthyány tér és békásmegyér között hév-pótló autóbuszok közlekednek. 15-én üzemkezdettől vágányépítés miatt a 62-es villamosok az örs vezér tér és rákospatak utca között, a 67-es villamosok a baross tér és rákospatak utca között, a 69-es villamosok a kacsón pongrác ut és a rákospatak utca között közlekednek. a rákospatak utca és az erdőkerülő utca között autóbusszal lehet utazni. /mti/

ka bc/er hgy

14.58 140283 0935

-. -

bel

- 37 -

1983.02.14.

sb0051 4 150 mtib1056 /közönségszolgálat/

hójelentés

1983. február 14. - az alábbi helyeken van sportolásra alkalmas hó:

hazai:

szabadsághegy	16 cm
dobogókő	13 cm
kékes	28 cm
gallytető	26 cm
bánkut	30 cm
farkasgyepü	25 cm
kemence	20 cm
árpádtető	9 cm

külföldi:

jugoszlávia:

kredarica 335 cm

csehszlovákia:

lomnici-csucs 236 cm
chopok 226 cm

ausztria:

kitzbüchel 155 cm
sonnblick 420 cm

lengyelország:

zakopáne 45 cm
karpóv-csucs 212 cm

románia:

predeal 16 cm

/mti/
kf bam/er hgy

15.04 140283 0860

-. -

sb0052 4 130 mtib1057

eredményes májátültetés budapesten /1. rész/

1983. február 14. - eredményes emberi májátültetést hajtottak végre első ízben magyarországon, a semmelweis orvostudományi egyetem i-es számú sebészeti klinikáján-jelentette be hétfőn a sajtó képviselőinek szécsény andor, egyetemi tanár, a klinika igazgatója, aki munkatársaival együtt végezte el a transzplantációt február 1-én. elmondta: a májátültetés egy 12 éves gyermeknél, súlyos májbetegsége végső szakaszában történt, amikor más módon nemigen lehetett volna helyreállítani a kislány egészségét. a gyermek az utóbbi hónapokban ágyhoz kötve, kórházban élt.

a műtét során nem következtek be azok a kóros változások, amelyek az átültetéskor gyakran jelentkeznek, nem okozott problémát a vérkeringés zavara, a máj átmeneti hiánya sem. az átültetett máj -miként a termelőből megállapították - azonnal működni kezdett. a műtét utáni, posztoperációsperiódus jól, zavartalanul zajlott le, a kis beteg meglepően jó állapotban volt, beszélgetett orvosaival. azóta két hét telt el, s immár el lehet mondani: egyre jobban érzi magát, járka, táplálkozik, olvas, tréfálkozva fogadja látogatóit.

sok-sok orvos, ápoló, kisegítő személyzet összehangolt munkájának eredménye ez a transzplantáció - hangsúlyozta a professzor. legfontosabb munkatársa az átültetésnél faller józsef egyetemi docens, kupcsulik péter tanársegéd-sebészorvosok - és darvas katalin adjunktus, aneszteziológus volt. az átültetés sikerét nagymértékben elősegítette az apáthy istván gyermekkorház munkaközössége, amely a gyermeket kezelte, és előkészítette a májátültetésre. az ő érdemük, hogy a kislány jó egészségi állapotban érkezett a sebészeti klinikára, néhány órával a műtét előtt. a műtét és a beteg további kezeléséhez elengedhetetlenül szükséges nagymennyiségű friss vért sok önkéntes véradó bocsátotta rendelkezésükre. a műtét utáni negyedik-ötödik napon, amikor a máj működés zavarainak jelei mutatkoztak a svájci sandoz-gyár soron kívül repülőgéppel, térítés nélkül olyan nagyhatású gyógyszert küldött, amely védi az átültetett szervet. /folyt. köv./

me/pá/gw

15.13 140283 2118

--

sb0053 4 150 mtib1058

a paksi és a tolnai halászok zárszámadása

1983. február 14. - hétfőn tartotta zárszámadó közgyűlését tolna megye két halászati szövetkezete: a paksi vörös csillag és a tolnai béke htsz. mindkét szövetkezetben eredményes volt az 1982-es esztendő. a paksi halászok „haltermése”, elérte a 320 tonnát, s ennek majdnem háromnegyed része ponty. elhatározásuk, hogy megoldják paks és az atomerőmű dolgozóinak, építőinek teljes hallellátását; állandó élőhal-árusításukat kiterjesztik az atomerőmű új lakótelepére is, ahol egy halüzletet és bisztrót építenek a tanács segítségével. ehhez csaknem százezer kilogramm halat tárolnak a telelőkben.

a tolnai béke htsz-ben 250 tonna halat szákmányoltak tavaly. ez a htsz is azt tervezi, hogy új halfeldolgozót, boltot és bisztrót hoz létre tolnán, s annyi halat tárol, amennyi június elejéig elegendő a lakosság ellátására. /mti/

blb/kjné ká/er hgy

15.13 140283 0910

--

sb0054 3 150 mtib1060 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /1. rész/

1983. február 14. - hivatalos devizaárfolyamok

érvényben: 1983. február 15-től

d e v i z a n e m	vételi árf.100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	6070,29	6076,37	6082,45
ausztrál dollár	3861,06	3864,92	3868,78
belga frank	83,01	83,09	83,17
dán korona	463,20	463,66	464,12
finn márka	735,35	736,09	736,83
francia frank	576,06	576,64	577,22
hollandi forint	1478,64	1480,12	1481,60
japán yen /1000/	167,48	167,65	167,82
kanadai dollár	3261,17	3264,43	3267,69
kuvaiti dinar	13642,28	13655,94	13669,60
norvég korona	558,87	559,43	559,99
nszk márka	1632,57	1634,20	1635,83

L

bel

- 40 -

1983.02.14.

olasz lira /1000/	28,41	28,44	28,47
osztrák schilling	232,27	232,50	232,73
portugál escudo	42,84	42,88	42,92
spanyol peseta	30,60	30,63	30,66
svájci frank	1965,02	1966,99	1968,96
svéd korona	532,57	533,10	533,63
tr.es cl.rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	3983,45	3987,44	3991,43
/folyt. köv./ er			

15.27 140283 1265

-.-

sb0055 3 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /2. rész/

- - -

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

valuta /bankjegy es csekk/ árfolyamok érvényben: 1983. február 15-től

p é n z n e m	vételi árf.100	eladási egys. ft-ban.
angol font	5894,08	6258,66
ausztrál dollár	3748,97	3980,87
belga frank	80,60	85,58
dán korona	449,75	477,57
finn márka a/	714,01	758,17
francia frank	559,34	593,94
görög drachma b/	42,59	45,23
hollandi forint	1435,72	1524,52
japán yen /1000/	162,62	172,68
jugoszláv dinár a/	50,67	53,81
kanadai dollár	3166,50	3362,36
kuvaiti dinár	13246,26	14065,62
norvég korona	542,65	576,21
nszk márka	1585,17	1683,23
olasz lira /1000/	27,59	29,29
osztrák schilling	225,53	239,48
portugál escudo	41,59	44,17
spanyol peseta	29,71	31,55

M

bel

- 41 -

1983.02.14.

svájci frank	1907,98	2026,00
svéd korona a/	517,11	549,09
usa dollár	3867,82	4107,06
a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 100-as		
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 500-as		
hné er kf		

15.28 140283 1366

-.-

sb0056 4 150 mtib1062

együttműködés a gazdaságos szénfelhasználásért

1983. február 14. - kutatási szerződést kötött hétfőn a veszprémi szénbányák vállalat és a veszprémi vegyipari egyetem ásványolaj- és szénttechnológia tanszéke. a megállapodás értelmében a szénbányák vállalat új lelőhelyein, Ajka-deveder térségében végzett kutatófurásokból származó mintákat az egyetem szakemberei elemzik, arra keresnek választ, hogy az itteni szén milyen irányú felhasználása a leggazdaságosabb, érdemes-e brikettet készíteni belőle, illetve az eltüzelésen kívül milyen más, gazdaságos vegyipari felhasználására van lehetőség. /mti/

bév/nmé/st/gw/bam

15.48 140283 0634

-.-

sb0057 4 160 mtib1063

shakespeare-bemutatóra készül a katona józsef színház

1983. február 14. - shakespeare ahogy tetszik című vígjátékának február 25-i bemutatójára készül a katona józsef színház: hétfőn tartották az első jelmezes próbát. a darabot szabó lőrinc fordította. az előadást székely gábor, a társulat igazgatója rendezte, a zenét cseh tamás szerezte. a díszleteket székely lászló, a jelmezeket vágó nelly tervezte. a főszerepeket udvaros dorottya, gáspár sándor, csonka ibolya, szacsvay lászló és benedek miklós játssza.

M

az ahogy tetszik - a makrancos hölgy, a vizkereszt és a szentivánéji álom mellett - shakespeare legnépszerűbb vigjátéka. a mű jó példa arra, miképp tudott shakespeare úgy alkalmazkodni a közönség izléséhez, hogy egyszersmind a maga igényeit is kielégítse. a darab az olasz mintákat követő pasztorál divatjának a szülötte, de ugyanakkor paródiája is ennek, a shakespeare korában oly népszerű finomkodó udvari műfajnak. e reneszánsz komédiában a vaskos népi humor keveredik humanista műveltséggel, líraisággal és őszinte természetszeretettel.

az ahogy tetszik-nek nálunk hosszú ideig meglehetősen mostoha volt a sorsa. az akadémia 1831-ben nem vette fel a lefordítandó shakespeare-drámák közé. vörösmarty gondolt ugyan rá, hogy elkészíti a magyar szöveget, de tervét nem valósította meg. a kisfaludy társaság megbízásából 1864-ben tóth lőrinc elvállalta ugyan a munkát, de aztán bele sem kezdett. végül rákosi jenő készítette el a vigjáték első fordítását 1869-ben. a dráma magyar színpadon először csak 1886-ban szólalt meg kolozsvárott. a budapesti nemzeti színház 1918-ban mutatta be: ekkorra rákosi jenő teljesen átdolgozta a szöveget. a nemzeti színház 1938-ban szabó lőrinc bravuros fordításában ujtotta fel a darabot.

a felszabadulás után a nemzeti színház 1949-ben tűzte ismét műsorára. különösen jelentős az állami faluszínház 1954-es előadássorozata: ekkor sok eldugott faluban is megismerkedhettek e remekművel. az elmúlt két évtized ahogy tetszik-előadásai közül említést érdemel a madách színház produkciója, valamint a debreceni, miskolci, egri, győri, kaposvári és pécsi premier. nagy sikert aratott a darab a főiskolások vizsgaelőadásaként is az ódry színpadon. /mti/

dal/tr/kö -ár bam

16.10 140283 2245

-.-

sb0058 4 130 mtib1064

a magyar szolidaritási bizottság ülése /1./

1983. február 14.- hétfőn ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság a hazafias népfront belgrád rakparti székházában. a tanácskozáson az elmúlt évi eredményeket összegezve süttö gyula, a magyar szolidaritási bizottság titkára rámutatott: a mozgalom jelentős részt vállalt a magyar dolgozók internacionalista neveléséből, segítséget nyújtott a fejlődő világ haladó erőinek antiimperialista harcához, sajátos eszközeivel támogatta a politikai és gazdasági függetlenségük elnyerését, illetve megszilárdítását célzó törekvéseiket, a társadalmi haladásért, a faji megkülönböztetés felszámolásért folytatott küzdelmet. nemzetközi tevékenysége során a szocialista országok partnerszervezeteivel folytatott együttműködés elmélyítésén, a fejlődő országok béke-, és szolidaritási bizottságaival kialakított kapcsolatok erősítésén munkálkodott. 1982. őszén, a szolidaritási akciósorozat keretében szerte az országban számos rendezvényen, előadáson, politikai gyűlésen tájékoztatták lakosságunkat a szabadságukért, a haladásért küzdő nemzetek törekvéseiről, a feszültebbé vált nemzetközi helyzet tényezőiről, s kifejezésre jutatták közvéleményünk cselekvő állásfoglalását e kérdésekben.

a beszámolóból kitűnt: a mozgalom tavaly erejéhez mérten anyagilag is hozzájárult a szabadságukért küzdő népek, a társadalmi haladás útjára lépett nemzetek támogatásához. a világ számos pontjára eljuttatott segélyszállítmányok orvosi felszereléseket, gyógyszereket és ruhaneműket tartalmaztak. a szolidaritási bizottság számlájára a társadalmi szervek mellett számos vállalat, intézmény, szövetkezet kollektívája, szocialista brigád és sok áldozatkész állampolgár fizette be forintjait. a magyar szolidaritási bizottság számottevő összeggel támogatta a kambodzsában épülő gyermekváros munkálatait is. lehetővé tette, hogy hazánkban kapjanak gyógykezelést a harcban álló haladó mozgalmak és szervezetek sebesültjei, 34 fiatal tanulmányi ösztöndíjban részesült, gyarapíthatta tudását magyar oktatási intézetben. /folyt. köv./

gi/ka/gw

16.24 140283 2079

-.-

bel

- 44 -

1983.02.14.

sb0059 4 130 mtib1065

a magyar szolidaritási .. /2./

az ideai tervekről szólva sűtő gyula elmondta: a magyar szolidaritási bizottság megkülönböztetett figyelemmel kíséri és támogatja vietnam, laosz, illetve kambodzsa népeinek harcát, amelyet a nemzetközi imperializmus és térségbeli szövetségesei ellen vívnak. szükséges gyorsítani a kambodzsai gyermekváros munkálatainak ütemét: az e célra fordítandó összegek egy részét a lakosság önkéntes befizetéseiből kívánják előteremteni. erősítjük szolidaritásunkat a kubai, a nicaraguai, a salvadori és a grenadai forradalommal, támogatjuk a térség más országaiban zajló küzdelmet, az elnyomó rendszerek és a fasiszta diktatúrák megdöntését, - a demokráciáért, a szabadságjogok érvényesüléséért. fokozzuk szolidaritásunkat az afgán kormánnyal, amely az ország életének konszolidálásáért, a törvényes hatalom nemzetközi elismertetéséért munkálkodik.

sűtő gyula hangoztatta a magyar szolidaritási mozgalom nemzetközi kapcsolatainak keretében is fellép az igazságos és átfogó közel-keleti béke előfeltételeinek megteremtéséért. a megegyezés érdekében nemzetközi értekezlet összehívását szorgalmazza, amelyen valamennyi érintett fél résztvenne, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet. megkülönböztetett figyelmet fordítanak angolára, mozambikra, etiópiára és a jemeni népi demokratikus köztársaságra, támogatva előrehaladásukat a szocialista építés útján. cselekvő szolidaritás kíséri a namíbiai swapo és a dél-afrikai anc igazságos harcát, amelyet a gyarmati rendszer végleges felszámolásáért, a fajüldözés és az apartheid megszüntetéséért vív.

a magyar szolidaritási bizottság hazai és nemzetközi tevékenységével elő kívánja mozdítani a nemzetközi demokratikus szervezetek akcióinak sikeres megvalósulását, a szolidaritás erőinek mind összehangoltabb fellépését - hangzott el az ülésen. /mti/

gi/ka/gw bam

16.25

140283 1862

..

bel

- 45 -

1983.02.14.

sb0060 4 150 mtib1066

versenytárgyalást nyert a hungarotex

1983. február 15. - sikeres ajánlatával csaknem öt millió dollár értékű gyapjufonal szállítására megrendelést szerzett a hungarotex keretében működő gyapjuipari külkereskedelmi társaság a sonitex algériai állami vállalat közelmúltban meghirdetett versenytárgyalásán. algériai piacra magyar gyapjufonalat most először exportál a hungarotex textilkülkereskedelmi vállalat. számítanak a forgalom további növekedésére, a piac hosszabb távu megtartásához azonban évről évre változó kínálattal kell jelentkeznük, mert az importigények az algériai ipar fejlesztésével párhuzamosan átalakulnak. /mti/

os/mi sl/olt/er bam

16.30

140283 0669

..

sb0061 4 160 mtib2001

bemutatkozott a videomozi

1983. február 14. - nagy sikere van a xv. magyar játékfilmszemlén a videomozinak. a vörös csillag filmszínház egyik helyiségében az eseménysorozat ideje alatt, egyelőre kísérleti jelleggel videomozit működtet a főmo. a berendezés lehetővé teszi, hogy a televíziós képet kivetítsék egy 250 centiméter átlóju ernyőre. hazánkban ez az első ilyen, ám külföldön sok helyen használják a legkülönbözőbb oktatási és kulturális célokra.

a tervek szerint a filmszemle után a vörös csillag moziban megkezdí működését az első hazai videomozi. nagy sándor, a főmo igazgatója az mti munkatársának elmondta, hogy a videomozi lehetőségeinél fogva rugalmasan képes alkalmazkodni az igényekhez. a vállalat elsősorban közművelődési lehetőséget lát az új technikai eszközben, s a mozit a magyar televízióval és a mókép-pel közösen üzemeltetik. kezdetben csak délután látogathatók az előadások, szombat-vasárnap viszont délelőtt és délután is gyermekműsorok várják a közönséget. minden este fél 8-kor a tv híradó adását tekinthetik meg az érdeklődők. a további elképzelésekről szólva a főmo igazgatója elmondta, hogy a nagy érdeklődést kiváltó televíziós sporteseményeket is műsorra tűzik. a cél az, hogy teljesebbé tegyék a mozilátogatók kiszolgálását, s olyan közönségréteget is ,,becsalogassanak,, a moziba, amely kialakult tévé nézési szokásai miatt eddig távolmaradt. a videomoziban lehetőség lesz arra is, hogy

régebbi, mozikban már nem játszott filmeket vetítsenek, a magyar televízió filmtárában rendkívül sok, korábban nagy sikerrel sugárzott tévéfilm található. ezek egy része szintén a videomozi programjára kerül. egy másik elképzelés szerint - ez egyelőre távlati cél - segítik az iskolák oktatási programjának megvalósítását: a különböző szaktantárgyi előadásokat videoprogramokkal egészítik majd ki. a korhatáros filmeknél a jövőben a szülők nem kényszerülnek gyermekeiket otthon hagyni, mert a videomoziban a nagy játékfilm vetítésének idején gyermekprogramok várják az ifju nézőket.

a videomozi egyidejűleg 60 nézőt fogadhat, a helyár egységes, a két-órás műsor díja 10 forint. a programról a vörös csillag mozi előcsarnokában, valamint a tv mozi című havilapból tájékozódhat az érdeklődő közönség. /mti/

t di/mm/kö -ár bam
16.40 140283 2274

-.-

sb0062 4 150 mtib2002

jobb kémia tankönyvekre van szükség

1983. február 14. - a kémia iránti érdeklődés megcsappant az utóbbi időben, s ezen elsősorban jó tankönyvekkel lehet változtatni. a jelenlegi általános és középiskolai tankönyvek elidegenítik a tárgytól a tanulót, hiszen az egész tananyag az élettől elvonatkoztatott - ezt állapította meg többek között beck mihály akadémikus, egyetemi tanár hétfőn veszprémben, a tankönyvek és szakkönyvek a kémia oktatásban és a vegyészképzésben című háromnapos országos konferencia megnyitó ülésén. - olyan könyvre van szükség - hangoztatta - amelyet a diákok szívesen olvasnak, mert nem akar görcsösen és minden áron tanítani. az általános iskolai tankönyvek íróinak jobban figyelembe kellene venniük a 13 éves gyermek elvonatkoztató képességét, s az életből vett példákkal bizonyítani, hogy a kémia mindennapjaink szerves része. a tankönyv ma elsősorban azoknak a diákoknak szól - az összdiákság 1-2 százalékának - akik valamikor vegyészek lesznek.

elmondta, hogy mint lektor a középiskolai kémia könyv 3. átdolgozott változatát is alkalmatlannak tartotta az oktatásra, megítélése szerint a könyv a kiadhatóság legalsó határán volt, ennek ellenére kiadták. konkrét példákkal bizonyította a kémia tankönyvek szürkeségét, jellegtelenységét, amihez az is hozzájárul, hogy az illusztrációk nem kifejezőek, a legtöbb könyvből kimaradt a tudomány példát adó nagyjainak tevékenysége, s nem megfelelő a könyvek

nyomdatechnikai kiállítása sem. véleménye szerint a jövőben a tankönyvek megírására pályázatot kellene hirdetni, így több nagy gyakorlattal rendelkező kémia tanár ragadna tollat az oktatás javára. nem szerencsés ugyanis, hogy a középiskolai tankönyveket egyetemi tanárok írják, akiknek nehéz elszakadniuk az egyetemi szemlélettől, így gyakran maximalistákká válnak és a saját témaköreikre nagyobb súlyt helyeznek. ajánlatosnak tartaná még, ha két kémia tankönyv között válogathatnának a tanárok.

szabó zoltán gábor akadémikus szintén a kémia könyvek élményszegénységéről szólt, pungor ernő akadémikus a budapesti műszaki egyetem vegyészmérnöki karának dékánja pedig a vegyészmérnök képzés aktuális kérdéseiről tartott előadást.

a háromnapos tanácskozáson az általános és középiskolák, főiskolák és egyetemek képviselői 28 előadásban összegezik véleményüket a konferencia témájáról. /mti/

bév/nné/st/gw bam

16.42 140283 2367

-.-

sb0063 4 130 mtib2003

román ujságíró delegáció látogatása

1983. február 14. - a román szocialista köztársaság ujságíró tanácsának delegációja - nicolae dan fruntelata a tanács elnökségének tagja vezetésével február 7-14. között a magyar ujságírók országos szövetségének vendégeként hazánkban tartózkodott. a két szövetség képviselői aláírták az 1983. évi együttműködési jegyzőkönyvet, amely a többi között ujságíró küldöttségek kölcsönös cseréjét irányozza elő. a delegáció ellátogatott a népszabadság szerkesztőségébe és a magyar írók szövetségébe is. /mti/

tr -ár/er bam

17.06 140283 0567

-.-

sb0064 4 150 mtib2004

gyors segítség a magyar gyapjufonó és szövőgyárnak /1. rész/

1983. február 14. - textilipari és más ágazatokhoz tartozó vállalatok sora ajánlotta fel segítségét a magyar gyapjufonó és szövőgyárnak, mint ismeretes, vasárnapra virradó éjszaka tűz ütött ki a vállalat budapest, xi. kerület kondorosi uti gyáregységében, és megsemmisült a mintegy 2.500 négyzetméter alapterületű fésűsfonoda tetőszerkezete, valamint az ott lévő berendezések jelentős része. a hazai fésűsfonó és szövőgyár, a magyar posztógyár, az ujbpesti gyapjuszövőgyár, a richards finomposztógyár, valamint a bajai finomposztó vállalat a leégett gyűrűsfonoda heti 21 tonnás termelésének teljes pótlására vállalkozott. a fővárosi vállalatok fonodái már hétfőn reggel fogadták a magyar gyapjufonó és szövőgyár munkásait, akiket - munkahelyük helyreállításáig - foglalkoztatnak. a fésűsfonoda csaknem 100 dolgozóján kívül gondoskodnak az ipari tanulók gyakorlati oktatásának, és üzemi gyakorlatának megszervezéséről is, az első és másodéveseket a magyar posztógyár, a harmadéveseket pedig a hazai fésűsfonó és szövőgyár fogadja.

hétfőn a helyszínre érkeztek a textiles szakszervezet vezetői, hogy egyeztessék a vállalat irányítóival a dolgozók folyamatos foglalkoztatására vonatkozó szervezési intézkedéseket.

a károk felmérése néhány órával a tűz elfojtása után megkezdődött. a tűzoltók gyors és szakszerű beavatkozásának eredményeként sikerült megakadályozni a lángok továbbterjedését, így a fésűsfonodáról nem terjedt át a tűz a gyáregység más épületeire. a fésűsfonoda egyik csarnoka viszont csaknem egészen elpusztult, a benne lévő nagyértékű, a fonodai termelésnek mintegy 60 százalékát adó gépek teljesen tönkrementek. a másik üzemcsarnokban a gépek egyrésze és az épület még helyreállítható. szerencsére a nyersanyagraktárakat nem érte tüzkár, megsemmisült viszont 15-20 tonnányi, az üzemben feldolgozásra előkészített anyag. az állami biztosító szakértőinek gyors becslése igazolta a vállalat előzetes felmérését: mintegy 100 millió forint értékű eszköz és berendezés vált a tűz martalékává.

a vállalat vezetői hétfőn, a legsürgősebb intézkedések megtétele után már a fésűsfonoda mielőbbi helyreállításának lehetőségeivel foglalkoztak. úgy gondolják, hogy abban a fonócsarnokban, ahol az épület és a géppark viszonylag kisebb mértékben rongálódott meg, másfél, két hónap múlva ismét megindulhat a termelés. ehhez sürgősen meg kell kezdeni a karbantartó, felújító gyors-brigádok szervezését. /foly.k./

os/tr/gw

17.17 140283 2517

-.-

sb0065 4 130 mtib2005

eredményes májátültetés ... /2. rész/

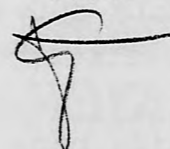
az átültetett májat a hatvani kórház bocsátotta rendelkezésre egy 40 év körüli, agyrontsolódás következtében elhunyt férfitől. a kislányt külön osztályon gyógykezelik, a szokottnál is nagyobb gonddal védik, óvják mindenféle fertőzéstől. így remélhető, hogy ez a transzplantáció, amely mint a professzor mondotta - a magyar egészségügy fejlettségének, szervezettségének magas színvonalát is bizonyítja, - valóban sikeres lesz, a gyermek egészségesen élhet.

májátültetés akkor javasolt, ha a beteg a májelégtelenség végső szakaszába jutott és más gyógyító eljárás nem lehet eredményes, a beteg életét már közvetlen veszély fenyegeti - mondotta a professzor a továbbiakban. - ez lényeges tényező, mivel nincs olyan készülék, amely akár rövid ideig is helyettesíthetné a máj működését. a beültetett máj kilökődhet, elpusztulhat. a májátültetés tartós sikere mintegy 50 százalék, mégis biztató a beavatkozás lehetősége, mert - miként a világon sok helyen bizonyították, - ezzel a betegek élete tartósan meghosszabbítható.

országunkban az egészségügyi intézmények fejlesztése révén már 1973-ban lehetővé vált a klinikai vesetranszplantáció. ezideig csaknem 180 veseátültetést végeztek az egészségügyi minisztérium által szervezett országos transzplantációs program megvalósítása során. jelenleg ez a klinika a program egyik fő intézménye. az utóbbi időben szegeden is intenzívebben folytatnak hasonló jellegű sebészi beavatkozást. a vesetranszplantáció során szerzett gyakorlatuk elősegítette, hogy kísérletekkel előkészített más transzplantációs programhoz is hozzákezdjenek, így a májátültetésnél hasznosítsák a vesetranszplantációban szerzett tapasztalataikat. nyilvánvaló azonban, hogy csak nagyon ritkán, kivételes esetben kerülhet sor májátültetésre, száma nagymértékben függ attól is, hogy szükség esetén rendelkezésre áll-e átültethető szerv. a májbetegségek felismerése és gyógyítása a továbbiakban is elsősorban a belgyógyászok feladata - hangsúlyozta a professzor. hozzáfűzte azonban: a szervek, szövetek átültetése, ha a kilökődés a beteg egyéb funkcióinak veszélyeztetése nélkül meggátolható, a jövőben rutineljárássá válhat nemcsak a vese, a máj, a szív, a hasnyálmirigy, hanem szinte valamennyi szervünk átültetése. /mti/

me/gg/er bam

17.19 140283 2313

-.-

sb0066 4 150 mtib2006

gyors segítség ... /2.rész./ - elsősorban saját dolgozóikra számítanak, de ahogy már az eddigi felajánlások jelzik, széleskörű társadalmi segítségre is támaszkodhatnak. máris több gyár, üzem kollektívája jelentkezett, az elsők között a pamutnyomóipari vállalat, a szellőzőművek, a beton- és vasbetonipari művek, a kelenföldi textilgyár, a könnyűipari tervező vállalat kollektívája. felajánlották egyebek közt, hogy kommunista műszakokat tartanak, illetve résztvesznek a helyreállításban.

hétfő délutánra részben megjavították a megrongálódott viz, gőz, és elektromos vezetékeket, így a kondorosi uti gyáregység csévéző üzemében és kártolt fonodájában ismét megindulhatott a termelés. az iparivíz-szolgáltatás helyreállítása még nem fejeződött be, ezért a festődében várhatóan kedden indulhat meg újra a munka.

a tűz okainak, keletkezési körülményeinek megállapítására a tűzoltóság és a rendőrség közösen folytatja a vizsgálatot. /mti/

os/tr/gw bam

17.23 140283 0973

-.-

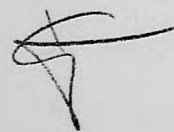
sb0067 4 160 mtib2007

a xv. magyar játékfilm szemle - a társulás stúdió napja

1983. február 14. - hétfőn folytatódott a xv. magyar játékfilm szemle. a korábbi vetítési napokhoz képest változást jelentett, hogy ezúttal egyetlen filmkészítő-műhely, a társulás - a legfiatalabb mafilm stúdió - mutatta be produkcióit.

a stúdió a hazai dokumentumfilmzés egyik legjelentősebb bázisa. az itt tömörült alkotók elsősorban a mai magyar társadalom jelenségeinek és problémáinak vizsgálatára összpontosítanak és a stúdió most vetített filmjei - közöttük olyanok is, amelyeket már bemutattak a moziban és a tévében - ezt a törekvést tükrözik.

a szemlén szereplő filmjük: vitézy lászló vörös föld, tarr béla panelkapcsolat, erdőss pál adj király katonát! gulyás gyula-gulyás jános ne sápadj! és bódy gábor a kutya éji dala című produkciója. a filmekkel kapcsolatban a stúdió vezetői elmondták, hogy tapasztalataik és a tömegkommunikációs kutató központ vizsgálatai szerint dokumentumfilmjeiket különösen a tévénézők fogadják nagy érdeklődéssel.

a panelkapcsolat című filmet jelenleg is játsszák a filmszínházak, viszont ősbemutatónak számít az adj király katonát! című film, amely az egyik budapesti fonóüzemben játszódik, ahol sok, vidékről felkerült fiatal lány dolgozik. a fővárosba jöttek szerencsét próbálni, ismerkedni a nagyváros világával, s előttük lebeg a bizonytalan távoli cél: a férjhezmenetel. filmbéli sorsuk napjainkban sok tízezer bejáró fiatal problémája, olyan kérdés tehát, amely széles körű társadalmi figyelmet érdemel.

innen felhasználható 20.00 órától!

a ne sápadj! című film egy parasztember életfilozófiáját és konfliktusait mutatja be. a közelmúlt, s napjaink falusi életét vizsgálja egy olyan ember sorsán keresztül, aki nemcsak „eltúrta”, az életet, de maga is elébe ment sorsa alakításának.

a xv. magyar játékfilm szemle egyik legnagyobb érdeklődéssel várt bemutatója a kutya éji dala című produkció volt. a felfokozott érdeklődés a kísérletező kedvű rendező bódy gábor személyének szólt. bódyt a filmes szakma - és nemcsak magyarországon, hanem külföldön is - a filmnyelv egyik megújítójaként tartja számon a psiché című műve óta. mostani produkciója ugyancsak számos új technikai, formai megoldást tartalmaz. többek között ez az első olyan magyar film, amelyben jelentős szerep jutott a szuper 8-as filmfelvételi technikának. /mti/

di/mm/er bam

17.29 140283 2440

-.-

sb0068 4 130 mtib2008

országos agitációs- és propaganda tanácskozás a kisz kb-ban /havasi ferenc/

1983. február 14. - a kisz központi bizottsága hétfőn országos agitációs- és propaganda tanácskozást rendezett, azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson az ifjusági szövetség vezető propagandistáinak a tömegpropaganda idej legfontosabb feladatainak megvalósításához. a tanácskozáson - amelyen jelen volt fejti györgy, a kisz kb első titkára - havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára tartott előadást időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről. ezt követően juhász andrás, a kisz kb

titkára szolt a kisz és a fiatalok lehetőségeiről, feladatairól a gazdasági építő munkában, s kitért a gazdaságpolitikai agitáció legfontosabb kérdéseire, temivalóira is. a tanácskozás ezt követően szekció ülésekkel folytatódott. /mti/

ka/-ár/er bam

17.32 140283 0866

-. -

sb0069 4 160 mtib2009

kiállítás a bolgár kulturális központban

1983. február 14. - találkozásaim bulgáriával címmel rudolf éva festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás hétfőn, a bolgár kulturális és tájékoztató központ népköztársaság utjai bemutatótermében. a művésznő a közelmúltban tanulmányuton járt a baráti szocialista országban, s ottani élményeit, benyomásait örökitette meg képein. a tárlaton látható mintegy harminc olajfestmény elsősorban a szép bolgár tájak, műemlékek ihlette kompozíciókkal ismerteti meg az érdeklődőket, de láthatók a balatonon és szentendrén készült képei is.

rudolf éva - aki kmetty jános tanítványa volt a képzőművészeti főiskolán -, első önálló tárlatával 1976-ban jelentkezett. mostani kiállítása - amelyet somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész, a képzőművészeti főiskola rektora nyitotta meg - március 4-ig tekinthető meg. /mti/

t/kj/ár/gw bam

17.34 140283 0888

-. -

sb0070 4 130 mtib2010 /embargó: 18.30-ig!/
Lázár györgy

1983. február 14. - Lázár györgy, a minisztertanács elnöke befejezte egészségügyi szabadságát és hivatalában munkába állt. /mti/

se/kö bc ie
18.01 140283 0168

-. -

sb0071 4 180 mtib2012 /közönségszolgálat/
időjárásjelentés

1983. február 14. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

téli idő

várható időjárás az ország területén kedden:

az ország nagy részén lassanként csökken a felhőzet, szórványos, futó hózápor várható.

a nyugati, délnyugati országrészben erősen felhős marad az ég, ismétlődő, többnyire gyöngye havazásra lehet számítani. a keleti, északkeleti szél időnként megerősödik, emiatt - főként a dunántúlon - helyenként hófúvás várható.

a hőmérséklet kora délután -4, plusz 1 fok között alakul. /mti/

kö ie
18.07 140283 0640

M

-. -

sb0072 4 150 mtib2013

a kermi helyesbitése

1983. február 14. - a kereskedelmi minőségellenőrző intézet január 22-i közleményében tévesen jelölte meg a nagyatádi haladás mgtsz-t a boltvesztélyes fürdőkád-szőnyeg gyártójaként. a rossz minőségű termék gyártója: a nyársapáti haladás mgtsz. /mti/

ka/bam/er ie

18.12 140283 0303

-.-

sb0073 4 150 mtib2015

hazánkba érkezett a finn külkereskedelmi miniszter

1983. február 14. - arne berner, a finn köztársaság külkereskedelmi minisztere - veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására - hétfőn hazánkba érkezett. a finn miniszter a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséről folytat tárgyalásokat.

x x x

a magyar- finn kereskedelmi forgalom az utóbbi évek során folyamatosan bővült, 1982-ben azonban erősen kiegyensúlyozatlanná vált. ezt elsősorban a magyar import gyorsütemű növekedése okozta, ami főként a szolnoki papírgyár által vásárolt finn berendezések beérkezéséből adódott. ami a tavalyi exportot illeti, elsősorban a magyar vegyi termékek kivitelét sikerült bővíteni. a timföldhidrát-kivitel növelésével, és az öt évre kötött keretszerződés alapján a magyar műtrágya-szállítások megkezdésével a vegyi termékekből a finnországi eladások négy millió dollárral növekedtek. a gépkivitel - elsősorban a transelektro által szállított két turbogenerátor révén - szintén bővült. a finn beruházási tevékenység visszaesése miatt viszont csökkent a hengereltáru-értékesítés, s fogyasztásicikk-exportunk is lényegesen visszaesett. mezőgazdasági kivitelünkben a friss és mélyhűtött gyümölcsök, illetve zöldségek és konzervek képviseltek jelentősebb hányadot.

az idén az elképzelések szerint a finnországba irányuló magyar export mintegy 10-15 százalékkal bővíthet. ennek azonban az a feltétele, hogy a magyar vállalatok az eddiginél hatékonyabban kapcsolódjanak be a finn cégek szovjetunióbeli exportjába. erre a lehetőségek többek között a textiliparban, a gyógyszer-, a háztartás-vegyiparban, a műanyagiparban és a számítástechnikában

kedvezőek. jelenleg magyar és finn vállalatok mintegy 25 kooperációs szerződés alapján működnek együtt, legkiterjedtebbek a kooperációs kapcsolatok a gyógyszeriparban és a gépiparban. kooperációs és keretmegállapodások alapján bonyolódik le a magyar export 23 százaléka, és a magyar import 8 százaléka. a kooperációs forgalom egyenlege 1982-ben megközelítette a 8 millió dollárt.

a mostani tárgyalások célja, hogy tovább fejlesszék a két ország gazdasági együttműködését, a finn külkereskedelmi miniszterrel érkező szakértők magyar partnereikkel a kooperációk és a kereskedelmi kapcsolatok bővítésének újabb konkrét területeit is feltárják. /mti/

pf/ka/sl/gw ie

18.29 140283 2356

-.-

sb0074 4 130 mtib2021

vita a közéleti nyelvről /1. rész/

1983. február 14. - miért, hogy akik nyilvános fórumon fejtik ki véleményüket, legtöbbször tekervényes, körülményeskedő stílusban fejezik ki mondanivalójukat? vajon meg lehet-e állítani a hivatali nyelv zsargonjainak továbbterjedését, s ha igen, milyen eszközökkel harcoljanak ezért a nyelvművelők? - e kérdésekről rendezett vitát a budapesti anyanyelvvédők klubja hétfőn a hazafias népfőnt budapesti székházában.

kemény gábor, a nyelvtudományi intézet munkatársa vitaindító előadásában elemezte annak a különleges nyelvnek a sajátosságait, amelyben az állításokat célzások helyettesítik és nem mindig derül fény az alany kilétére. hangsúlyozta: nemcsak formai kérdéssről van szó, hiszen a terjedősség, a körülményesség, a homályos fogalmazás leszoktathat az önálló gondolkodásról, „elkeni”, a személyes felelősséget, s mindez már a közélet demokratizálását is hátráltatja.

dr. szádeczky-kardoss irma, a xvii. kerületi bíróság bírója a jogi nyelv helyzetéről szólt. kifejtette, hogy a paragrafusok nyelve ma már nem annyira a germanizmustól, az idegen hatástól szenved, mint inkább az általános anyanyelvi kultúra alacsony színvonalától. a vitában felszólalók szükségesnek tartották, hogy a jogszabályok alkotói legyenek jártasabbak a nyelvtani kérdésekben, s a jogalkotás előkészítő munkálataik az eddiginél gyakrabban, jobban működjenek együtt a hivatásos nyelvészekkel.

sokan hangsúlyozták: a hivatali nyelvben^(a) gyökeres változás elindítója csak a közoktatás lehet. bölcsődétől az egyetemig az eddiginél jóval nagyobb figyelmet szükséges szentelni a nyelvhelyességi ismereteknek.

elhangzott, hogy talán célszerű lenne a felsőoktatási intézményeket tekinteni egy új „nyelvi mozgalom”, bázisának. ha a hallgató közérthető formában, egyszerű stílusú tankönyvekből, előadásokból sajátítja el a szakismereteket, ez a nyelvezet hat majd mindennapi beszédstílusára, munkájára, s arra is, miként adja tovább tudását.

szóba kerültek a nyelvvédelem harc módszerei is. felvetődött, hogy a magyar nyelv teljességének, változatosságának bemutatása, egyes szavak népszerűsítése hatásosabb, és eredményesebb lehet, mint a tipushibák vissza-visszatérő gunyos kipellengérezése. /folyt. köv./

sr/tr/kö bc ie
19.00 140283 2280

-.-

sb0075 4 130 mtib2022

vita a közéleti nyelvről /2. rész/

a nyelvtudósok munkájának eredményét az önkéntes nyelvőri hálózat segíti átültetni a mindennapok gyakorlatába, s bár eddigi sikerei nem állnak arányban az erőfeszítésekkel, érdemes és szükséges is tovább dolgozni. fontos feladat - hangzott el a tanácskozáson - annak elérése, hogy a nyilvánosság előtt megszólalók a grammatikai szabályoknak megfelelően használják nyelvünket, törekedni kell azonban arra is, hogy szépen, jól, az adott témához, az esemény jellegéhez alkalmazkodva beszéljenek. /mti/

sr/tr/kö bc ie
19.04 140283 0561

-.-

sb0076 1 130 mtib2023

az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának ülése /1. rész/

1983. február 14.- tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

több jogszabályi tárgykörrel foglalkozott hétfőn a parlamentben tartott ülésen az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága: véleményezte és javaslatokkal egészítette ki az ügyvédségről, illetőleg a jogtanácsosokról megalkotandó törvényerejű rendelet tervezetét, majd elemezte az öt évvel ezelőtt módosított polgári törvénykönyv alkalmazásának tapasztalatait.

dr. markója imre igazságügyminiszter volt az előadója az ügyvédi és a jogtanácsosi témának, szóbeli kiegészítést fűzve a születőben lévő tvr-ek, illetőleg végrehajtási jogszabályaik szövegtervezetéhez, indokolásához. széles körű társadalmi és szakmai vita előzte meg - mondta - a szóban forgó, s várhatóan ez év júliusától életbe lépő paragrafusok kimunkálását. a témák jelentőségét érzékelteti, hogy hazánkban jelenleg az ügyvédi hivatást majdnem 1800 ügyvéd és ügyvédjelölt gyakorolja. figyelemreméltó változás, hogy ma már az ügyvédek mintegy fele negyven éven aluli, s minden negyedik ügyvéd nő. a különböző gazdálkodó szervezeteknél csaknem hatezer jogtanácsos és jogi előadó dolgozik, s a jogtanácsosi kar tevékeny részese a népgazdaság fejlesztésében elért eredményeknek. mindkét tvr tervezete annak jegyében fogant, hogy az új igényeknek megfelelő, korszerű szabályozással emeljük a jogi munka színvonalát, ehhez igazodják az ügyvédek és a jogtanácsosok erkölcsi és anyagi megbecsülése, végső soron tovább erősödjék a szocialista törvényesség.

e napirendi téma vitájában szót kért a képviselők közül dr. antalfy györgy /csongrád m./, dr. nezával ferenc /bp./, dr. rőder edit /bp./, dr. mátyás pál /fejér m./, gulyás emilné /szabolcs-szatmár m./, dr. juhász tibor /bács-kiskun m./, s kifejtette véleményét dr. kárpáti lászló, az országos ügyvédi tanács elnöke is. a felmerült javaslatokra előbb a miniszter válaszolt, majd a részletkérdésekre dr. lászló jenő, az igazságügyi minisztérium törvényelőkészítő főosztályának vezetője reagált, azzal, hogy a hasznosítható észrevételeket figyelembe veszik a tervezetek végleges megfogalmazásánál.

dr. petrik ferenc igazságügyminiszter-helyettes a polgári törvénykönyv új rendelkezéseinek gyakorlati érvényesülését - amelyről előzetesen írásban tájékoztatta a minisztérium a képviselőket - általában megfelelőnek minősítette. /folyt. köv./

t of/ka/gw

19.05 140283 2455

-.-

sb0077 1 130 mtib2024

az országgyűlés jogi ... /2. rész/

utalt arra, hogy az 1978. március 1-től hatályos módosítás előkészítéséből is cselekvően kivette részét a parlamenti illetékes szakbizottsága, így most saját tevékenységének és /mivel a módosítás törvénnyel történt/ egyben az országgyűlés jogalkotó munkájának eredményéről vonhat mérleget. főelv volt -s a gyakorlat bizonyította: helyesen -, hogy a polgári törvénykönyv a magyar népköztársaságban az alapvető törvények egyike legyen, ennek megfelelően kellett a vagyoni viszonyok olyan egységes kódexévé formálni, amely egyaránt szabályozza a magánszemélyek és a jogi személyek polgári jogviszonyait, személyi és vagyoni jogainak legfontosabb kérdéseit, gyakorlati alkalmazásához, új rendelkezéseinek egységes értelmezéséhez és érvényesítéséhez az eltelt fél évtizedben a legfelsőbb bíróság több iránymutatással is hozzájárult. ugyanakkor a módosított ptk - amelyben csaknem 700 paragrafus található - jó kiindulási alapot jelentett vagyoni kihatású jogszabályok megalkotásához is; ilyenek például a gazdálkodó szervezetek szállítási és vállalkozási szerződéseiről, a vállalkozással és a szállítási szerződéssel kapcsolatos versenytárgyalásról szóló új rendelkezések.

a személyhez fűződő jogok körét és szankciórendszerét ugy terjesztette ki a módosított ptk, hogy - társadalompolitikai törekvéseinkkel összefüggésben - erősítette az állampolgári jogok alkotmányos védelmét, szélesítette garancia-rendszerét. a személyiségi jogok közé tartozik például a jóhírnév védelme, valamint a véleménynyilvánítás szabadsága, amelynek olykor látszólagos ellentmondásait a bírósági gyakorlatban egyértelműen fel lehet oldani. gyorsabb és egyszerűbb lett a ptk szabályai alapján a birtokháborítások jogi elintézése, ugyanis az új szabályok egyértelműen elhatárolták az államigazgatási és a bírósági jogkört. az ugynevezett hibás teljesítéssel kapcsolatos ptk-rendeletek a gyakorlati tapasztalatok szerint jól szolgálják a fogyasztók, a megrendelők jogainak fokozottabb védelmét. a nem vagyoni kárért való felelősség, illetőleg kártérítés, mint új jogintézmény - hangzott el az ülésen - társadalmi rendeltetésének megfelelően érvényesül; a bírói gyakorlatnak már megvannak a tapasztalatai, hogyan lehet a károsultat megfelelően segíteni a károkozás folytán megváltozott életkörülményeiben.

dr. antalfy györgy hozzászólásában egyebek között a fogyasztói érdekvédelem fontosságáról beszélt, hozzátéve, hogy ennek nemcsak polgári jogi, hanem például államigazgatási, büntetőjogi és szabálysértési eszközei, szervezeti is vannak, amelyeknek a törvény rendelkezéseivel azonos irányban kell hatniuk. /folyt. köv./

t of/ka/er
19.05 140283 2675

-.-

sb0078 1 130 mtib2025

az országgyűlés jogi ... /3. rész/

dr. fekete károly, a legfelsőbb bíróság elnök-helyettese a bírói tapasztalatok között megemlítette, hogy a személyhez fűződő jogok védelmének fokozása javította az állampolgárok közérzetét, s az ítélezésben kiemelkedő jelentősége van az emberi méltóság tiszteletben tartásának. utalt arra, hogy fokozódik a gazdálkodó szervezetek szerződéseinek a jelentősége a gazdaság szervezésében, a gazdálkodási fegyelemben és eredményességben.

az elhangzottakra a miniszterhelyettes egyetértőleg válaszolt, a tájékoztatót a bizottság elfogadta, majd az ülés az elnöklő dr. gajdócsi istván /bács-kiskun megye/ zárszavával ért véget. /mti/

t of/gg bc/er ie

19.07 140283 0717

-.-

sb0079 4 180 mtib2026

országszerte járható utak - budapesten hóesés

1983. február 14. - a hétfőn délután kezdődött hóesés csak pest megyében és budapesten nehezítette meg a közlekedők dolgát. az utinform jelentése szerint az ország egyéb vidékein az utak szárazak, s pest megyében sincs a forgalomban fennakadás a hóesés miatt. a fővárosban a főútvonalakon és a hegyi szakaszokon mintegy száz munkagép dolgozik, tisztítja, szórja az utakat hétfőn este, éjszaka. több mint kétszázan kézi erővel takarítják a téli csapadékot, és éjszaka is vesznek fel alkalmi hómunkásokat a kijelölt helyeken.

budapest tömegközlekedésében alig észlelhetően jelentkezett a havazás, egyes hegyi járatokon 2-10 perces késésekkel érkeztek-indultak az autóbuszok.

a máv forgalmi ügyeletétől és a ferihegyi irányító központtól kapott információ szerint mind a vonatok, mind a repülőgépek menetrend szerint közlekednek. /mti/

km/gg/kö ie
19.09 140283 0919

-.-

sb0080 4 180 mtib2030

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. február 14.

sb0001 a vízrendezés /1. rész/
 sb0002 a vízrendezés /2. rész/
 sb0003 fneb-vizsgálat /1. rész/
 sb0004 fneb-vizsgálat /2. rész/
 sb0005 katonák a népgazdaságban /1. rész/
 sb0006 katonák a népgazdaságban /2. rész/
 sb0007 szoros együttműködés
 sb0008 beruházási hitel
 sb0009 felvételi tájékoztató /1. rész/
 sb0010 felvételi tájékoztató /2. rész/
 sb0011 felvételi tájékoztató /3. rész/
 sb0012 pódiumszínház, rockklub
 sb0013 miről ír a kistenyésztők lapja?
 sb0014 agroker-mintabolatok
 sb0015 emeletes puszta
 sb0016 ujdonságok inotáról
 sb0017 tejsavóból hus
 sb0018 exportálják: a zalai ipari ...
 sb0019 csicsókaszörp
 sb0020 kevesebb osztály, gyorsabb ...
 sb0021 francia kiállítás
 sb0022 szerződésk: a stúdió
 sb0023 fülestojás, himes ...
 sb0024 mhsz küldöttség utazott a ...
 sb0025 horváth istván bulgáriába
 sb0026 a főinform jelenti
 sb0027 balesetek
 sb0028 új népművészeti bolt ...
 sb0029 az utinform jelenti
 sb0030 szekér gyula berlinbe utazott
 sb0031 infra gázhősugárzó
 sb0032 gallér-jég a kisalföld folyóin
 sb0033 400.000 forint a parádsasvári ...
 sb0034 kihirdették a ...
 sb0035 az ndk-ba utazott
 sb0036 vendéglátó szakmunkás
 sb0037 emlékezés szigetvár török
 sb0038 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0039 kőszállító uszályok a tiszán
 sb0040 időjárásjelentés /2. rész/
 /folyt. köv./ er

21.08 140283 1355

-.-

sb0081 4 180 mtib2031

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 könyvtár-avatás kötegyánban
 sb0042 bővítik ... /1. rész/
 sb0043 bővítik ... /2. rész/
 sb0044 bővítik ... /3. rész/
 sb0045 fővárosi szakszervezeti ...
 sb0046 a balaton védelmében
 sb0047 a környező országok időjárása
 sb0048 miről ír a kertészet és szőlészet?
 sb0049 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0050 a főinform jelenti
 sb0051 hójelentés
 sb0052 eredményes májátültetés budapesten
 sb0053 a paksi és a tolnai halászhok
 sb0054 a mnb tájékoztatója /1. rész/
 sb0055 a mnb tájékoztatója /2. rész/
 sb0056 együttműködés
 sb0057 shakespeare-bemutatóra készül
 sb0058 a magyar szolidaritási ... /1. rész/
 sb0059 a magyar szolidaritási ... /2. rész/
 sb0060 versenytárgyalást nyert
 sb0061 bemutatkozott a videomozsi
 sb0062 jobb kémia tankönyvekre van szükség
 sb0063 román ujságíró delegáció
 sb0064 gyors segítség ... /1. rész/
 sb0065 eredményes májátültetés /2. rész/
 sb0066 gyors segítség ... /2. rész/
 sb0067 a xv. magyar játékfilm szemle
 sb0068 országos agitációs ...
 sb0069 kiállítás a bolgár kulturális központban
 sb0070 lázár györgy
 sb0071 időjárásjelentés
 sb0072 a kermi helyesbitése
 sb0073 hazánkba érkezett a fim ...
 sb0074 vita a közéleti nyelvről
 sb0075 vita a közéleti nyelvről
 /folyt. köv./ er

21.09 140283 1260

-.-

bel

- 62 -

1983.02.14.

sb0082 4 180 mtib2033

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0076 az országgyűlés jogi ... /1. rész/
sb0077 az országgyűlés jogi ... /2. rész/
sb0078 az országgyűlés jogi ... /3. rész/
sb0079 országszerte járható utak
sb0080 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0081 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0082 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: fehér péter
 halasi györgy
 oltványi ottó
 izsák erika

- v é g e -

/mti/ er ie

21.10

140283 0630

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. február 15.

bel

k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

kiállítások, pályázatok, vetélkedők a magyar-szovjet barátsági mozgalom idei programjában /1. rész/

1983. február 15. - a szovjetunió békekezdeményezéseinek széles körű ismertetése, a nemzetközi helyzettel, a két szövetségi rendszer közötti küzdelemmel kapcsolatos kérdések megvitatása áll a magyar-szovjet baráti társaság idei programjának középpontjában. a barátsági mozgalom milliós tábora, a mintegy 1700 ipari, mezőgazdasági, intézményi, iskolai tagcsoportban tevékenykedők előtt álló idei feladatokról, a társaság politikai és kulturális rendezvényeiről biró gyula, az mszbt főtitkára tájékoztatta az mti munkatársát.

- a kollektív tagságra épülő barátsági mozgalom idei programjából kiemelkedik két jelentős esemény: a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírása 35., valamint a szovjet-magyar baráti társaság megalakulása 25. évfordulójának méltó ünneplése. e jubileumok is alkalmat adnak arra, hogy az eddiginél is szélesebb körben ismerje meg hazánk lakossága a szovjetunió és a szocialista közösség országainak a béke, a nemzetközi biztonság, a háboru elkerülése érdekében tett erőfeszítéseit, a sokoldalú magyar-szovjet együttműködés szerepét hazánk fejlődésében, a fejlett szocialista társadalom építésében, valamint az együttműködés kölcsönös előnyeit.